

ریاضیات پایه

پایه دوازدهم

مؤلفان:

حسین شفیع زاده، عباس نعمتی فر

انتهارات خویشون

پیشگفتار ناشر

خنده و گریه

تا حالا شده توی یه مکان عمومی مثل رستوران، بانک و... یه موضوع خندهداری برآتون اتفاق یافته بخواهد از ته دل بخندید، اونم در حد اتففچار؟!! چی کار می‌کنی؟ خجالت رو می‌ذارید کنار و از ته دل می‌خندید اونم طوری که همه با خنده‌تون بخندن یانه، یکم چاشی شو می‌آرید پایین طوری که چند نفر اطرافتون بهمین یا فقط به یه بخند کوچک بسنده می‌کنید؟!

حالا اگر یه اتفاق داراحت‌کننده افساده باشه چی؟ گریه‌تونو پهون می‌کنید، یا به چند قدره اشک اکتا می‌کنید، یا نه بیشتر، با چشمای گریون شروع می‌کنید تو خیابون قدم زدن! نمی‌دونم کدموشون منطقی به نظر می‌اد!!

از نظر شما کدومش درسته؟! خنده‌ای که باعث خنده دیگران بنه یا گریه‌ای که غم رو تو دل دیگران راه بده.

اگر خنده‌تون باعث شه که یه لحظه یه نفر از غم های ایا رها شه، باید این کار رو بکنید یا نکنید؟! من که باشم می‌کنم (ابتله طوری که نوگی به نظر نیاد). اگر گریه‌تون باعث بشه بغض دل یه نفر دیگه بترکه و اونم شروع کنه به گریه، باید این کار رو بکنید یا نکنید؟! من که بشم می‌کنم.

خب شاید بگید که چی؟!

احتمالا هر کدوم از مالذت خنده‌هایی که با خنده‌ی خودمون ایجاد کردیم رو تجربه کردیم. چه حس جالبی داره، وقتی بلند می‌خنده و همه به صدای خنده‌ی تو می‌خنند، یکی از ته دل و بدون قضاوت تو، یکی با دلیل اینکه چه خوب! دلش شاده و یکی با این فکر که بابا اینم رد داده. ولی هر کدوم با هر دیدی با تو همراه می‌شن شروع می‌کنن به خنده‌یدن.

حس جالبیه اگر تجربه نگردید حتما تو یه مکان و فضای مناسب امتحان کنید (نرید وسط مراسم عزاداری بعد بگید حرفت جواب نداد).

هر کاری توش یه ندتی داره. اگر آدم ته دلش صاف و مصدق باشه شاید کوچکترین کارش هم همراه با ندت باشه.

شما تو چه چیزی استعداد دارید؟

من یکی از استعدادهای تو ریاضی پیدا کردم، همه یه استعداد یا توانایی ندارم، به قول اساتید علوم تریتی و اجتماعی، سی و چند شاخه‌ی توانایی و استعداد داریم که هر فردی می‌تونه توی چندتا از شاخه‌ها استعداد داشته باشه و هیچ کسی هم نیست که توی تمام شاخه‌هاتوانایی داشته باشه. یکی استعداد ورزشی داره اونم نه تو همای رشته‌ها یکی شناگر خوییه، یکی فوتولیست، یکی ژیمناست، یکی تیسور و، یکی استعداد تو هنر چاشی داره، یکی مجسمه‌سازی، یکی بازیگری، یکی گندوزی، یکی فرشتابی و ...، یکی استعداد ریاضی داره، یکی فیزیک، یکی تاریخ، یکی ادبیات و ...

گفتم یه انسان تک بعدی نیست ممکنه یه تاجر ورزشکار مهندس باشی مثل علی دایی یا پزشک آهنگساز خواننده باشی مثل محمد اصفهانی یا استاد مجری برنامه‌ساز مهندس باشی مثل عادل فردوسی پور یا ...

حالا اگر پرسید چطور باید استعدادهای تو بشناسید می‌گم یکی از راههای مدرسه است که به دلیل سیستم آموزشی نادرست یا ناقص ممکنه توونه کمک لازم رو بیهون بکنه. ولی شما می‌توانید استعدادتونو با مطالعه، مشاوره، روابط اجتماعی، علایق و ... پیدا کنید.

خب یکی از توانایی‌ها و استعدادهایی که من در دوران مدرسه در خودم پیدا کردم ریاضیه، عاشق ریاضی ام شاید بهتر بگم گاهی دیوونه‌شم. خب بر طبق یه قاعده‌ی روانشناسی باید دوست و همکاری‌ی داشته باشم که اون‌ها هم عاشق یا دیوونه‌ی یه شاخه علمی باشن (بازم می‌گم صدرصد نیست). اونا هم علاقه، استعداد و آرامش‌شون رو تو ریاضی، فیزیک، شیمی، هنر، ادبیات و ... یافتن. باز هم می‌گم ممکنه من همین آرامش، هیجان، عشق و ... رو تو گفتن شعر یا نوشتن متنی مل همین متن هم داشته باشم (فکر نکین یه آدم تک بعدی هستین هیچ آدمی تک بعدی نیست).

خوشخوان انتشاراتی ویژه‌ی دانش آموzan ممتاز

آره این شعار ما در بلو تاسیس بود؛ وقتی که کسی زیاد به ممتازها اهمیت نمی‌داد! اگر هم بود در حد چند مدرسه و چند کتاب خاص. ما او مدیم که بکیم تو همه‌ی کشور ممتاز داریم نه فقط شهرهای بزرگ. خواستیم بگیم ممتازهایی که توی روستای گرم‌سیر و سردسیر هستین ما هواتونو داریم، چون خودمون هم از همون ریشه‌ایم. خب به مرور مثل هر شغل و حرفه‌ای دوستان دیگه هم وارد زمینه‌ی توجه به دانش آموzan ممتاز شلن (ما با ممتازها بودیم وقتی ممتاز بودن مذنبود).

ما می‌نوشتم تا اونی که مثل خودمون عاشق درس و مبحث خاصیه سیرآب بشاء. ما تاییف می‌کردیم تا دانش آموزهای خوبمون هی دنبال این کتاب اون کتاب نرن و گذشت ...

ما به هدفمون رسیدیم، شدیم ویژه‌ی ویژه ولی همین ریژه بودن یه روزایی شد در دسر، روزایی که به دلیل تغییر فرهنگ و شرایط درس خوندن (گاهی بی‌ارزش شلن ادامه تحصیل و کم علاقه‌گی به علم و بی‌ارزش شلن مدارج تحصیلی)، دانشگاه رفتن ساده‌تر از گذشته شدو کم بهتر (که چه خوب) و شکر که استرس کمتر شد و ای کاش کمتر بشء و روزی برسه که روی دوش دیچ جو وونی استرس کنکور باشه تا راحت به پرورش استعدادهای واقعیش فکر کنه و اونها رو فدای کنکور نکنه (ولی هنوز تشننه‌ها هستن).

بگذریم، پس از ۱۷ سال می‌خواهیم بگیم که ما نه تنها عدقه‌مندان هر شاخه‌ی علمی خاص مختص به دیرستان رو رها نکردیم بلکه می‌خواهیم روش آموزشی رو ایله بدیم تا هر دانش آموزشی با هر استعدادی بتونه در زمینه‌ی خاص در حد توانش (تاکید می‌کنم در حد ترفیش و نه بیشتر) رشد کنه تا علاوه بر ایجاد علاقه در زمینه‌ی علمی مورد نظر، بتونیم راهی رو برای رسیدن به اهداف آینده‌اش باز کنیم. شاید ریاضی برای من شیرین باشه و برای شما سخت، فیزیک برای یکی اسیرین باشه و برای دیگری سخت، ولی مهم این که یاد بگیریم رشد کنیم و راه رشد کردن رو یاد بگیریم. به قول یاه جمله معروف ما می‌خواهیم به جای ماهی، ماهیگیری (روش حل، نزدت بردن و فکر کردن) رو به شما یاد بدیم تا هر کسی به اندازه‌ی توانش بتونه از دریای بزرگ جلوی روش ماهی بگیره. یکی با یه ماهی خودشو سیر می‌کنه، یکی با چند تا خانواده شو و یکی با ماهی‌های بیشتری جامعه و فرهنگشو.

امیدوارم در سالی که پیش رو دارید کلی ماهی از دریای موفقیت بگیرید، کنکور آینده‌ی کسی رو نمی‌سازه شمایید که آینده رو می‌سازید.

ساختار

کتب‌های دوازدهمی که از انتشارات به چاپ رسیده، به شکل زیرنده:

درس‌نامه: درسنامه‌ی هر فصل به صورت جلسه‌بندی به همراه مثال‌ها و تست‌های متنوع ارائه شده، تا ضمن عمق بخشی به مطالب موجود در کتاب درسی، دانش آموزهای عزیز رو برای امتحان‌های مختلف از جمله امتحان نهایی آماده کنن.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای: پرسش‌ها چهار دسته دارن:

۱. سطح ساده ۲. سطح متوسط ۳. سطح دشوار ۴. ترکیب سطوح

برای این که کتاب، برای بیشتر دانشآموزان قابل استفاده باشد، پرسش‌ها سطح‌بندی شده‌اند تا دانشآموزان متوسط به پایین نزوماً دنبال پرسش‌های سطح سخت نرن را دانشآموزهای متوسط به بالا وقت خودشونو برای پرسش‌های ساده خیلی سپری نکنند. برای این که مهارت دوستای عزیز رو در تشخیص سوالات ساده، متوسط و سخت بالا بیریم، پرسش‌های ترکیب سطوح رو آورده‌یم تا هر دانشآموزی بتوانه متناسب با سطح توأیش سوالات مربوط به سطحش تشخیص بدهد.

پرسش‌های تکمیلی فصل: چون بعد از تموم شدن هر جلسه دانشآموز با ذهنیت نکات همون بخش شروع به حل کردن سوالات می‌کند، شاید این موضوع در نهایت آیده‌آل نباشد، چون هنر شما زمانی نشون داده می‌شود که بتونید تشخیص بدید هر سوال برای کدام مبحث است. پس با آوردن سوالات ترکیبی با یه تیر دو نشون زدیم یکی بالا بردن قدرت تشخیص مبحث مرتبط با سوال و دوم مریر فصل.

سوالات کنکور مرتبط با فصل: سعی کردیم سوالات کنکور داخل و خارج سال‌های اخیر مربوط به هر فصل رو برای شما جمع کنیم تا با شکل سوالات کنکور هم آشنا بشوید.

پاسخ کلیدی و تشریحی پرسش‌ها: هم پاسخ‌نامه‌ی کلیدی و هم تشریحی سوالات رو بعد از اتمام فصل آورده‌یم، حتی برای بعضی از سوالات بیشتر از یک راه حل آورده‌یم. لستی، همه به پاسخ‌نامه‌ی تشریحی حتما سر بزننا!!!!!!

آزمون‌های سه گانه: در آخر هر فصل سه آزمون استاندارد برای کنکوریای عزیز آورده‌یم تا سطح یادگیری مطالب رو برای خودشون بسنجن. راستی فقط جواب کلیدی رو داخل کتاب قرار دادیم تا خدایی نکرده اگر تو سوالی مشکل داشتید سعی کنید با جستجو داخل کتاب یا مراجعه به دیرتون به اون بخش مسلط بشین. (البته سعی می‌کنیم جوابا رو داخل سایت قرار بدهیم تا دوستایی که احیانا مراجعه به دیر برآشون سخته دچار مشکل نشون).

آخر

با تشکر از تمام دوستانی که ما رو در تایف و چاپ این کتاب یاری کردند و با طلب عفو و بخشن برای نواقص و کاستی‌ها از شما، برای همه‌ی شما در زندگی موفقیت و سر بلندی رو از خداوند متعال خواستارم.

رسول حاجیزاده
مدیر انتشارات خوشخوان

مقدمه مؤلف

به نام خدا

خدای مهربان را شاکریم که بار دیگر توفیق تلاش برای خدمت به جامعه‌ی علمی کشور را نصیبیمان کرد. امیدواریم این اثر ناچیز با اقبال دانشآموزان عزیز و معلمین ارجمند مواجه شود.

با تغییر فلمام آموزشی و دگرگونی در محتوای کتاب‌های درسی، این نیاز در بین جامعه‌ی دانشآموزی کشور بموجود آمد که کتبی مبتنی بر کتاب‌های درسی جلد در دسترس باشد تا با تمرین و ممارست بیشتر بر مطالب کتاب درسی تسلط یابند. از این رو ناشران فحیم آموزشی هر یک به قدر توان خود سعی در پاسخ‌گویی به این نیاز نمودند. انتشارات خوشخوان تلاش کرده است، با توجه به محتوای جدید کتاب‌ها، تغییر اولویت و رویکردهای مؤلفان کتاب درسی، کتاب‌هایی را روانه بازار گند که کتاب "ریاضیات پایه" یکی از آن‌هاست.

این کتاب همان‌طور که از نامش پیداست متوجه غالب مطالب کتاب ریاضی دهم و حسابان (۱) است، فصل‌هایی که حسابان (۲) در امتداد آن‌ها خواهد بود. از آنجا که مباحث "شمارش، بلوں شمردن" و "آمار و احتمال" از کتاب ریاضی (۱) در کتاب ریاضیات گستره ادامه می‌یابند از آوردن آن در این کتاب اجتناب کرده‌ایم و چون عموم معلمین ارجمند فصل "حد و پیوستگی" از کتاب حسابان (۱) را قبل از آغاز تدریس فصل "حدهای متناهی - حد در بی‌نهایت" مطرح خواهند کرد، این دو فصل در کتاب هم در کتاب حسابان (۲) آمده‌اند. سایر مطالب این دو کتاب در قالب ۷ فصل ارائه شده‌اند.

هر فصل شامل یک یا چند درس و مطالب هر درس، مرتبط با یکدیگرند، به‌طوری که پس از هر درس می‌توان با یک مجموعه سؤال جامع آن‌ها را مرور کرد. درینامه‌ها تا حد امکان منطبق بر کتاب درسی و با ترتیبی مشابه آن ذکر شده‌اند. از ذکر مطالب خارج از کتاب خوداری شده؛ مگر آن‌که به درک مطلبی کمک کند. از آنجا که کتاب برای دانشآموزان سال دوازدهم و شته شده، آهنگ پیشروی درس، قدری بیشتر از آن چیزی است که در کتاب‌های دهم و یازدهم دیده‌اید. در درسنامه‌ها، مثال‌های معروف و تست‌های پر تکرار و مهم حل و به‌طور کامل بررسی شده‌اند.

بعد از هر درسنامه، یک مجموعه سؤال سه سطحی آمده است تا با آهنگی ملایم سوالات را بررسی کرده و مطالب درسی را مرور کنید. سپس، یک مجموعه سؤال تحت عنوان "پرسش‌های ترکیب سطوح" آمده تا فارغ از ذهنیت نسبت به سطح سوال آن‌ها را بررسی کنید. در انتهای فصل نیز سوالاتی که ترکیب مطالب فصل را شامل می‌شوند، آمده‌اند تا آرام آرام از قالب‌ها رها شده و مطالب را جامع‌تر مطالعه کنید.

آنچه در طراحی و تدوین سوالات این کتاب اهمیت یافته، این است که اولاً، به کتاب‌های درسی با دقیق زیاد توجه شده و از متن درس‌ها، مثال‌ها و تمرین‌ها، سوالات مشابه طرح شده‌اند؛ ثانیاً سوالات آزمون‌ها و کنکورهای سال‌های گذشته با رویکرد کتاب درسی شبیه‌سازی شده و در اختیار شما قرار گرفته‌اند.

در انتهای فصل می‌توانید خود را با سوالات کنکورهای سال‌های گذشته و سه آزمون تأثیفی بسنجید و از آموخته‌های خود اطمینان حاصل کنید. همه‌ی سوالات (غیر از آزمون‌های سه‌گانه) پاسخ تشریحی دارند.

در نوشتن پاسخ‌ها راه حل‌ها مبتنی بر مطالب کتاب درسی است و اگر مسئله‌ای از طریقی غیر از آنچه در کتاب درسی مطرح شده، حل شده است، آن را به عنوان راه دوم ذکر کرده‌ایم؛ بنابراین، مسئله‌ای نمی‌باید که با توجه به کتاب قبل حل نباشد.

امید است آنچه تقدیمان می‌شود، مقبول واقع شود ر کاستی‌های آن را بر ما خرد نگیرید و از طریق آدرس الکترونیکی khoshkhan.randd@gmail.com یا امید کانال تلگرام انتشارات خوشخوان ما را از پیشنهادها و انتقادات خود بفرهنگ سازید.

لازم می‌دانیم از آقای رسول حاجی‌زاده مدیر محترم انتشارات خوشخوان که زمینه‌ساز خدمت‌رسانی ما بودند، کمال تشكیر و امتنان را داشته باشیم. ساختار فعلی کتاب مرهون ذهن خلاق ایشان است. از آقای وزیرزاده که پیگیر امور چاپ کتاب بودند بسیار ممنونیم. ویراستاری علمی و نگارشی کتاب را آقایان علیرضا فاطمی و کامیار درزی انجام دادند که صمیمانه قدردان آن‌ها هستیم.

تاپ، صفحه‌آرایی زیبا و رسم شکل‌های دقیق محسول، ستان توانمند آقای مهدی امیدیگانه است؛ تشكیر ویژه تقدیم ایشان باد.

به امید روزی که نام ایران با علم و دانش عجین شده باشد.

حسین شفیع زاده، عباس نعمتی فر

۱۳۹۷ مهر

فهرست مطالب

۱	توان، رادیکال و عبارت‌های جبری	فصل اول
۲۱	الگو و دنباله	فصل دوم
۴۷	هندرسه تحلیلی	فصل سوم
۶۷	معادله‌ها و نامعادله‌ها	فصل چهارم
۱۳۷	تابع	فصل پنجم
۲۱۱	تابع نمایی و لگاریتم	فصل ششم
۲۴۳	مثلثات	فصل هفتم

فصل اول

توان، رادیکال و عبارت‌های جبری

توان، رادیکال و عبارات جبری

ریشه و توان – ریشه n ام

ویژگی‌های ریشه‌گیری (ریشه‌گیری)

توان‌های گویا

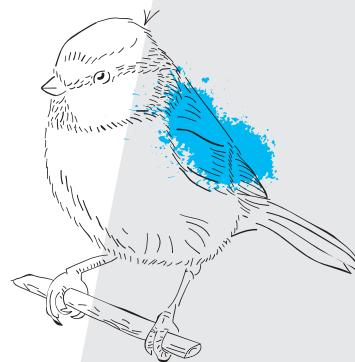
ویژگی‌های توان‌های گویا

عبارت‌های جبری

پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ۱

۲
۳
۳
۴
۶

- ۱۰ پرسش‌های تکمیلی فصل ۱
۱۲ پاسخ کلیدی پرسش‌های فصل ۱
۱۳ پاسخ تشریحی پرسش‌های فصل ۱
۱۸ آزمون‌های سه‌گانه فصل ۱
۲۰ پاسخ کلیدی آزمون‌های سه‌گانه فصل ۱

توان، رادیکال و عبارات جبری

ریشه و توان - ریشه ۱ام

اگر $b^3 = a$ باشد، b را یک ریشه دوم عدد a می‌نامند؛ مثلاً $9^3 = 27$ ؛ پس ۳ یک ریشه دوم عدد ۹ است. البته رابطه $9 = (-3)^3$ نیز برقرار است؛ پس -۳ هم یک ریشه دوم ۹ است.

نتیجه: هر عدد مثبت دو ریشه دوم دارد که قرینه یکدیگرند. ریشه دوم مثبت عدد a را با $\sqrt[3]{a}$ و ریشه دوم منفی آن را با $-\sqrt[3]{a}$ - نمایش می‌دهند.

توجه: ریشه دوم عدد صفر، همان صفر است و اعداد منفی ریشه دوم ندارند.

اگر $b^3 = a$ باشد، b را ریشه سوم عدد a می‌نامند؛ مثلاً $8^3 = 27$ ؛ پس ۲ ریشه سوم عدد ۸ است. به عنوان مثالی دیگر داریم $-8 = (-2)^3$ ؛ پس -۲ ریشه سوم عدد -۸ است.

نتیجه: هر عدد (حقیقی) یک ریشه سوم دارد که با خود آن عدد هم علامت است. ریشه سوم عدد a را با $\sqrt[3]{a}$ نمایش می‌دهند. ریشه سوم عدد صفر، صفر است. به همین ترتیب می‌توان ریشه‌های مراتب بالاتر را تعریف کرد.

تعریف: اگر $n \geq 2$ یک عدد طبیعی باشد، b را یک ریشه n ام عدد a می‌نامند، هرگاه $b^n = a$.

توجه مهم: ۱. فرض کنید $a > 0$ است.

(الف) اگر n زوج باشد، a دو ریشه n ام قرینه هم دارد که با $\sqrt[n]{a}$ و $-\sqrt[n]{a}$ - نمایش داده می‌شوند.

(ب) اگر n فرد باشد، یک ریشه n ام (مثبت) دارد که با $\sqrt[n]{a}$ نمایش داده می‌شود.

۲. فرض کنید $a < 0$ است.

(الف) اگر n زوج باشد، ریشه n ام ندارد.

(ب) اگر n فرد باشد، یک ریشه n ام (منفی) دارد که با $\sqrt[n]{a}$ نمایش داده می‌شود.

نتیجه: اگر n زوج و منفی باشد، a ریشه n ام ندارد. در غیر این صورت $\sqrt[n]{a}$ یک ریشه n ام است؛ پس $(\sqrt[n]{a})^n = a$.

قرارداد: وقتی می‌نویسیم $\sqrt[n]{a}$ و n زوج است، a را نامنفی فرض می‌کیم.

توجه: اگر $b < c < a$ و ریشه n این سه عدد تعریف شده باشند، $\sqrt[n]{a} < \sqrt[n]{c} < \sqrt[n]{b}$. از این رابطه برای تخمین $\sqrt[n]{c}$ استفاده می‌شود؛ مثلاً $\sqrt[4]{16} < \sqrt[4]{50} < \sqrt[4]{81}$ ؛ یعنی $3 < \sqrt[4]{50} < 4$ ؛ پس $50 < 81 < 16$ ؛ این ترتیب می‌توان $\sqrt[4]{50}$ را با تقریب بهتری تخمین زد؛ مثلاً:

$$45,6976 < 50 < 53,1441 \Rightarrow 2,6 < \sqrt[4]{50} < 2,7$$

پس $\sqrt[4]{50}$ با یک رقم اعشار برابر $2,6$ است. در دنیای واقعی با تقریب‌های $\sqrt[n]{a}$ سروکار داریم.

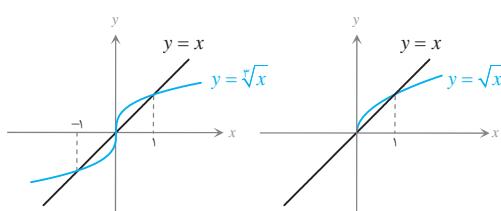
نکته: اگر $1 < a < 0$ باشد، $a > \sqrt[n]{a}$ ؛ مثلاً $\sqrt[4]{0,001} = 0,1$ و در نتیجه $1 > \sqrt[4]{0,001}$.

اگر $a > 1$ باشد، $a < \sqrt[n]{a}$ و در نتیجه $1 < \sqrt[4]{64} = 4$ ؛ مثلاً $\sqrt[4]{10000} = 10$ و در نتیجه $10 < \sqrt[4]{64}$.

اگر $0 < a < 1$ باشد، $a < \sqrt[n]{a}$ و در نتیجه $0 < \sqrt[4]{0,0001} = -0,1$ ؛ مثلاً $\sqrt[4]{-10000} = -10$ و در نتیجه $-10 < \sqrt[4]{0,0001}$.

اگر $-1 < a < 0$ باشد، $a > \sqrt[n]{a}$ و در نتیجه $-1 < \sqrt[4]{-32} = -2$ ؛ مثلاً $\sqrt[4]{-10000} = -10$ و در نتیجه $-10 < \sqrt[4]{-32}$.

توجه به نمودارهای مقابل در درک مطالب فوق بسیار راهگشاست:

نکته: فرض کنید $m > n$ و هر دو عدد طبیعی‌اند.

۱. اگر $1 < a < b$ باشد، آنگاه $\sqrt[n]{a} < \sqrt[m]{a} < \sqrt[n]{b}$ ؛ مثلاً $\sqrt[3]{2} < \sqrt[4]{2} < \sqrt[5]{2}$.

۲. اگر $1 < a < b < 0$ باشد، آنگاه $\sqrt[n]{a} > \sqrt[m]{a} > \sqrt[n]{b}$ ؛ مثلاً $\sqrt[3]{-2} > \sqrt[4]{-2} > \sqrt[5]{-2}$.

۳. اگر $0 < a < b < 1$ باشد، آنگاه $\sqrt[n]{a} < \sqrt[m]{a} < \sqrt[n]{b}$ ؛ مثلاً $\sqrt[3]{0,1} < \sqrt[4]{0,1} < \sqrt[5]{0,1}$.

۴. اگر $-1 < a < b < 0$ باشد، آنگاه $\sqrt[n]{a} > \sqrt[m]{a} > \sqrt[n]{b}$ ؛ مثلاً $\sqrt[3]{-0,1} > \sqrt[4]{-0,1} > \sqrt[5]{-0,1}$.

نکته اگر $a > b$ و $\sqrt[n]{a} > \sqrt[n]{b}$ تعریف شده باشد، آنگاه $\sqrt[n]{ab} > \sqrt[n]{a} > \sqrt[n]{b}$. مثلاً $\sqrt[3]{27} > \sqrt[3]{8} > \sqrt[3]{1}$.

$\sqrt[4]{16} > \sqrt[4]{9} > \sqrt[4]{4}$ و ...

ویژگی های ریشگی (ریشه گیری)

فرض کنید a و b دو عدد حقیقی و m و n دو عدد طبیعی مخالف یک هستند. در این صورت:

$$(b \neq 0) \quad \frac{\sqrt[n]{a}}{\sqrt[n]{b}} = \sqrt[n]{\frac{a}{b}} \quad (1)$$

$$(\sqrt[n]{a})^m = \sqrt[n]{a^m} \quad (2)$$

توجه وقتی می نویسیم $\sqrt[n]{a} \sqrt[n]{b} = \sqrt[n]{ab}$ و n زوج است، فرض کرد a و b نامنفی اند؛ مثلاً:

اما دقت کنید که $\sqrt[4]{12} = \sqrt[4]{(-3)(-4)} = \sqrt[4]{-3}\sqrt[4]{-4}$ را نمی توان به صورت $\sqrt[4]{-3}\sqrt[4]{-4}$ نمایش داد. به همین ترتیب روابط ۲ و ۳.

توجه وقتی n زوج است، a نامنفی است. $(\sqrt[n]{a})^n = \sqrt[n]{a^n}$

نکته اگر n فرد باشد، $\sqrt[n]{x^n} = |x|$ باشد، مثلاً $\sqrt[3]{a^3} = |a|$ و اگر n زوج باشد، $\sqrt[n]{a^n} = a$.

نکته ۱. فرض کنید m و n دو عدد طبیعی باشند و $m > n$. اگر $a > 1$ باشد، آنگاه $a^m > a^n$.

۲. اگر $a < 1$ باشد، آنگاه $a^m < a^n$.

۳. فرض کنید b و a دو عدد حقیقی و $a > b$ باشد، **الف**) اگر n فرد باشد، آنگاه $a^n > b^n$.

ب) اگر n زوج باشد، داریم:

$$\begin{cases} a > b > 0 \Rightarrow a^n > b^n \\ 0 > a > b \Rightarrow a^n < b^n \end{cases}$$

و در حالتی که a و b هم علامت نیستند، نمی توان رابطه بین a^n و b^n را پیش بینی کرد.

تسنیت: چه تعداد از روابط زیر صحیح است؟

الف) اگر $a > 1$ باشد، آنگاه $a^5 < a^3$. ب) اگر $a < 0$ باشد، آنگاه $\sqrt{a} < \sqrt[4]{a}$.

۳

۲

۱

۱) صفر

حل: گزینه ۳ به روابط «الف» و «ب» قبلاً اشاره شد. در رابطه «ج» دقت کنید که $\sqrt[3]{a} > \sqrt{a}$ زمانی برقرار است که $a > 1$ است و در این صورت $a^3 > a^2$ خواهد بود؛ بنابراین هر سه رابطه درست است.

توان های گویا

تعريف: برای هر عدد طبیعی n ، توان $\frac{1}{n}$ عدد حقیقی و مثبت a را به صورت زیر تعریف می کنیم:

تعريف: هرگاه $a > 0$ و m عددی صحیح و n عددی طبیعی باشد، توان $\frac{m}{n}$ عدد مثبت a را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$\sqrt[n]{a^m} = (a^{\frac{1}{n}})^m = (a^m)^{\frac{1}{n}}$$

ویژگی های توان های گویا

اگر r و s دو عدد گویا و a و b دو عدد مثبت باشند، داریم:

$$a^r \times a^s = a^{r+s}, \quad (a^r)^s = a^{rs}, \quad (ab)^r = a^r \times b^r, \quad \frac{a^r}{a^s} = a^{r-s}, \quad \left(\frac{a}{b}\right)^r = \frac{a^r}{b^r}$$

نکته اگر $a > 0$ باشد، $\sqrt[n]{a^m} = \sqrt[n]{a^m}$ و $\sqrt[m]{\sqrt[n]{a}} = \sqrt[mn]{a}$.

نکته ۱. اگر $a > 1$ عددی حقیقی، r و s دو عدد گویا و مثبت و $r > s$ باشند، آنگاه:

۲. اگر $1 < a < 0$ عددی حقیقی، r و s دو عدد گویا و مثبت و $r > s$ باشند، آنگاه:

۳. اگر $1 < a < 0$ عددی حقیقی، r و s دو عدد گویا و مثبت و $r < s$ باشند، آنگاه:

تست: حاصل عبارت $\sqrt[3]{12} \times \sqrt[3]{54} \times \sqrt[3]{2 \sqrt{6}}$ کدام است؟

۶ (۲)

۳ $\sqrt[3]{32}$ (۲)

$\sqrt[3]{9}$ (۳)

۶ (۴)

$$\begin{aligned} \sqrt[3]{2^2 \times 3} \times \sqrt[3]{2 \times 3^2} \times \sqrt[3]{2 \times \sqrt[3]{2 \times 3}} &= (\sqrt[3]{2^2} \times \sqrt[3]{3}) \times (\sqrt[3]{2^2} \times \sqrt[3]{3^2}) \times (\sqrt[3]{2^2} \times \sqrt[3]{2^{\frac{1}{2}} \times 3^{\frac{1}{2}}}) \\ &= 2^{\frac{1}{3} + \frac{1}{3} + \frac{1}{3} + \frac{1}{12}} \times 3^{\frac{1}{3} + \frac{2}{3} + \frac{1}{12}} = 2^1 \times 3^1 = 6 \end{aligned}$$

حل: گزینه (۴)

عبارت‌های جبری

یک رابطه جبری که همواره (به ازای همه مقادیر متغیرها) برقرار است اتحاد نام دارد. به چند اتحاد مهم توجه کنید.

۱) $(a+b)^r = a^r + 2ab + b^r$

۱) $(a-b)^r = a^r - 2ab + b^r$

مربع دوجمله‌ای

$(a+b)^r + (a-b)^r = 2(a^r + b^r)$

$(a+b)^r - (a-b)^r = 4ab$

نتیجه:

۲) $(a+b)^r = a^r + 2a^r b + 3ab^r + b^r$

۲) $(a-b)^r = a^r - 3a^r b + 3ab^r - b^r$

مکعب دوجمله‌ای

۳) $(a+b)(a-b) = a^r - b^r$ مزدوج

۴) $(a+b+c)^r = a^r + b^r + c^r + 2(ab+bc+ca)$

مربع سهجمله‌ای

۵) $(x+a)(x+b) = x^r + (a+b)x + ab$ جمله‌مشترک

۵)

۶) $a^r + b^r = (a+b)(a^r - ab + b^r)$

۶) $a^r - b^r = (a-b)(a^r + ab + b^r)$

چاق و لاغر

تست: اگر $a+b-c=1$ باشد، کدام یک از تساوی‌های زیر درست است؟

$a^r + b^r - c^r = 2\left(\frac{1}{2} - ab + c\right)$ (۲)

$a^r + b^r + c^r = 2\left(\frac{1}{2} + ab + c\right)$ (۱)

$a^r - b^r + c^r = 2\left(\frac{1}{2} - ab - c\right)$ (۴)

$c^r + b^r - a^r = 2\left(\frac{1}{2} + ab - c\right)$ (۳)

$a+b=c+1 \Rightarrow (a+b)^r = (c+1)^r \Rightarrow a^r + 2ab + b^r = c^r + 2c + 1 = a^r + b^r - c^r = 2\left(\frac{1}{2} + c - ab\right)$

حل: گزینه (۲)

تست: اگر $a+b-c=0$ ، مقدار $a^r + b^r - c^r$ همواره برابر است با:

-۳abc (۴)

۳abc (۳)

-۶abc (۲)

۶abc (۱)

حل: گزینه (۴)

$a+b=c \Rightarrow (a+b)^r = c^r \Rightarrow a^r + 2a^r b + 3ab^r + b^r = c^r \Rightarrow a^r + b^r - c^r = -3ab(a+b) = -3ab(c) = -3abc$

تست: برای آنکه $\frac{2}{(x-a)(x-b)} = \frac{a}{x-a} + \frac{b}{x-b}$ یک اتحاد باشد، کافی است:

$a=-b=2$ (۴)

$a=-b=1$ (۳)

$a=b=2$ (۲)

$a=b=-1$ (۱)

حل: گزینه (۳) طرف دوم تساوی را ساده می‌کنیم:

$$\frac{a}{x-a} + \frac{b}{x-b} = \frac{a(x-b) + b(x-a)}{(x-a)(x-b)} = \frac{(a+b)x - 2ab}{(x-a)(x-b)}$$

بنابراین باید $2 = \frac{(a+b)x - 2ab}{(x-a)(x-b)}$ ؛ پس: $(a+b)x - 2ab = 2$

$$\begin{cases} a+b=0 \Rightarrow b=-a \\ -2ab=2 \end{cases} \Rightarrow -2a(-a)=2 \Rightarrow a^r = 1 \Rightarrow \begin{cases} a=1 \Rightarrow b=-1 \\ a=-1 \Rightarrow b=1 \end{cases}$$

تجزیه: نوشتن یک چندجمله‌ای به صورت حاصل ضرب چند اتحاد چندجمله‌ای (درجه ۱ یا درجه ۲ با $= 0$) تجزیه آن عبارت نام دارد.

تست: در تجزیه عبارت $8a^3 - a^2b^3 + 8a^2b^3 - b^6$ کدام عبارت وجود ندارد؟

$4a^3 - 2ab + b^r$ (۴)

$a^r - a^2b + b^r$ (۳)

$a^r + b$ (۲)

$2a - b$ (۱)

$$\begin{aligned} (\lambda a^3 - a^2b^3) + (\lambda a^2b^3 - b^6) &= a^3(\lambda a^3 - b^3) + b^3(\lambda a^3 - b^3) = (\lambda a^3 - b^3)(a^3 + b^3) \\ &= (2a-b)(4a^3 + 2ab + b^3)(a^3 + b)(a^3 - a^2b + b^3) \end{aligned}$$

حل: گزینه (۴)

یکی از کاربردهای اتحادها و تجزیه، ساده کردن عبارت‌های جبری به ویژه عبارات گویا است. منظور از عبارات گویا تقسیم دو چندجمله‌ای بر هم است.

تسنیت: عبارت $\frac{xy^r + y^r + y + 1 - x}{y^r + y + 1}$ را به صورت یک چندجمله‌ای نوشته‌ایم؛ ضریب x کدام است؟

(۴) صفر

۲ (۳)

-۱ (۲)

۱ (۱)

حل: گزینه ۲

$$(xy^r - x) + (y^r + y + 1) = x(y^r - 1) + (y^r + y + 1) = x(y - 1)(y^r + y + 1) + (y^r + y + 1) = (y^r + y + 1)[x(y - 1) + 1]$$

پس عبارت چنین است:

$$\frac{(y^r + y + 1)(xy - x + 1)}{y^r + y + 1} = xy - x + 1$$

ضریب x برابر ۱ است.

یکی دیگر از کاربردهای اتحاد و تجزیه گویا کردن مخرج کسرهاست. عمدتاً به کمک اتحاد مزدوج یا چاق و لاغر این کار را انجام می‌دهیم. به مثال‌های زیر توجه کنید.

$$\frac{4}{\sqrt{2}} = \frac{4}{\sqrt{2}} \times \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = \frac{4\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2}$$

$$\frac{4}{\sqrt[3]{4}} = \frac{4}{\sqrt[3]{4}} \times \frac{\sqrt[3]{2^2}}{\sqrt[3]{2^2}} = \frac{4\sqrt[3]{4}}{2} = 2\sqrt[3]{4}$$

$$\frac{3}{\sqrt{5} + \sqrt{3}} = \frac{3}{\sqrt{5} + \sqrt{3}} \times \frac{\sqrt{5} - \sqrt{3}}{\sqrt{5} - \sqrt{3}} = \frac{3(\sqrt{5} - \sqrt{3})}{5 - 3} = \frac{3}{2}(\sqrt{5} - \sqrt{3})$$

$$\frac{1}{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}} = \frac{1}{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}} \times \frac{\sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}}{\sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}} = \frac{\sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}}{3 - 2} = \sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}$$

$$\frac{1}{\sqrt[3]{x} - \sqrt[3]{y}} = \frac{1}{\sqrt[3]{x} - \sqrt[3]{y}} \times \frac{\sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{y}}{\sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{y}} = \frac{\sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{y}}{\sqrt[3]{x} - y} \times \frac{\sqrt[3]{x} + y}{\sqrt[3]{x} + y} = \frac{(\sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{y})(\sqrt[3]{x} + y)}{x - y^3}$$

تسنیت: عدد $\frac{\sqrt{6}}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{5}}$ برابر است با:

$$\sqrt{5} - \sqrt{2} + \sqrt{3} \quad (۴) \quad \frac{1}{2}(\sqrt{5} - \sqrt{2} + \sqrt{3}) \quad (۳) \quad \frac{1}{2}(\sqrt{2} + \sqrt{3} - \sqrt{5}) \quad (۲) \quad \frac{1}{2}(\sqrt{5} - \sqrt{3} + \sqrt{2}) \quad (۱)$$

$$\frac{\sqrt{6}}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{5}} \times \frac{(\sqrt{2} + \sqrt{3}) - (\sqrt{5})}{(\sqrt{2} + \sqrt{3}) - (\sqrt{5})} = \frac{\sqrt{6}(\sqrt{2} + \sqrt{3} - \sqrt{5})}{(2+3+2\sqrt{6})-5} = \frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} - \sqrt{5}}{2}$$

حل: گزینه ۲

پرسش‌های چهار گزینه‌ای فصل ۱

پرسش‌های سطح ساده

۱. با فرض $P = \sqrt{x^1} + \sqrt[3]{x^3} + \sqrt[4]{x^4} + \sqrt[7]{x^7}$ کدام است؟ $x = -\frac{1}{\lambda}$

۴ صفر

$-\frac{1}{\lambda}$ ۳

$-\frac{1}{4}$ ۲

$-\frac{1}{2}$ ۱

۲. با فرض طبیعی بودن n ، کدام صحیح است؟

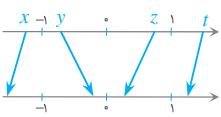
۱ اگر $a < 1$ ، آنگاه $a^n < a$

۱ اگر $a < 1$ ، آنگاه $a < 0$

۴ اگر $a < a^n$ ، آنگاه $a < 1$

۳ اگر $a < b^n$ ، آنگاه $a < b$

۳ در شکل مقابل، کدام یک از اعداد محور بالا، به درستی به ریشه‌ی پنجم خود روی محور پایین وصل شده است؟

x و y ۲

z و y ۱

t ۴

t و z ۳

۴. اگر $a+b$ حاصل $2a^1 + 4b^1 - 4ab - 2a + 1 = 0$ کدام است؟

$\frac{1}{2}$ ۴

۱ ۳

$\frac{3}{2}$ ۲

۲ ۱

۵. عبارت $x = \sqrt[3]{3} + 3x^3 - 3x^1 + 3x - 3\sqrt[3]{3}$ برابر است با:

$3\sqrt[3]{3} - 1$ ۴

۱ ۳

$1 + \sqrt[3]{3}$ ۲

$1 + 3\sqrt[3]{3}$ ۱

۶. در تجزیه عبارت $(x^1 - 6x - 4)^2 - 144$ کدام عمل ضرب وجود ندارد؟

$x+4$ ۴

$x+2$ ۳

$x-4$ ۲

$x-8$ ۱

۷. در تجزیه $x^3 + 2x^1 - x - 2$ کدام عامل وجود ندارد؟

$x+2$ ۴

$x-2$ ۳

$x+1$ ۲

$x-1$ ۱

۸. ساده شده عبارت $\sqrt{9+4\sqrt{5}} - \sqrt{9-4\sqrt{5}}$ برابر است با:

4 ۴

$2\sqrt{5} + 4$ ۳

$2\sqrt{5} - 4$ ۲

$2\sqrt{5}$ ۱

۹. خلاصه شده عبارت $(x - \frac{x+6}{x-4})(\frac{x^1+9}{x+1}) - 5$ کدام است؟ $(x \neq -1, 4)$

$x^1 - 7x + 6$ ۴

$x^1 + 5x + 6$ ۳

$x^1 - 3x + 4$ ۲

$x^1 + 3x - 4$ ۱

۱۰. کسر $\frac{1}{(\sqrt[3]{3} + \sqrt[4]{2})(\sqrt[4]{3} + \sqrt[3]{2})}$ برابر کدام یک از اعداد زیر است؟

$(\sqrt[4]{3} + \sqrt[3]{2})$ ۴

$(\sqrt[3]{3} + \sqrt[2]{2})$ ۳

$(\sqrt[3]{3} - \sqrt[2]{2})$ ۲

$(\sqrt[4]{3} - \sqrt[3]{2})$ ۱

پرسش‌های سطح متوسط

۱۱. اگر $a < 0$ باشد آنگاه عدد کدام گزینه از سایرین، بزرگ‌تر است؟

$\frac{1}{a^1}$ ۴

a^1 ۳

$\frac{1}{\sqrt{a}}$ ۲

\sqrt{a} ۱

۱۲. ریشه سوم عدد طبیعی n بین دو عدد ۲ و ۳ واقع است. مجموع جواب‌های قابل قبول برای n کدام است؟

۳۱۵ ۴

۳۴۲ ۳

۳۲۳ ۲

۳۵۰ ۱

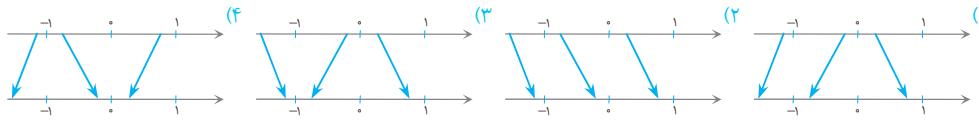
۱۳. اگر $a < -1$ ، آنگاه کدام صحیح است؟

$$\sqrt[5]{a^2} < \sqrt[4]{a^2} < \sqrt[3]{a^2} \quad (4) \quad \sqrt[3]{a^2} < \sqrt[2]{a^2} < \sqrt[1]{a^2} \quad (3) \quad \sqrt[7]{a^2} < \sqrt[6]{a^2} < \sqrt[5]{a^2} \quad (2) \quad \sqrt[5]{a^2} < \sqrt[4]{a^2} < \sqrt[3]{a^2} \quad (1)$$

۱۴. در کدام گزینه زیر، هریک از اعداد محور بالا به درستی به ریشه سوم خود روی محور پایین وصل شده است؟

۱۵. اگر حاصل $P = \sqrt{18} - a\sqrt{200} + \sqrt{32a^2}$ باشد، مقدار a کدام است؟

$$\frac{1}{3} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{3} \text{ یا } \frac{1}{2} \quad (۳)$$

$$\frac{3}{14} \text{ یا } \frac{1}{2} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{2} \text{ یا } \frac{1}{7} \quad (۱)$$

۱۶. سه عدد $x^y - 3x^y$ ، $b = ac$ و $c = 125^{x-y}$ در تساوی $b^y = ac$ صدق می‌کنند. کدام گزینه الزاماً صحیح است؟ ($xy \neq 0$)

$$x = y \quad (۴)$$

$$y = 5x \quad (۳)$$

$$x = 5y \quad (۲)$$

$$x = -y \quad (۱)$$

۱۷. اگر \sqrt{x} آنگاه $x = \sqrt[3]{54} + \sqrt[3]{250}$ کدام است؟

$$4\sqrt[3]{2} \quad (۴)$$

$$2\sqrt[3]{2} \quad (۳)$$

$$2\sqrt[3]{4} \quad (۲)$$

$$4\sqrt[3]{4} \quad (۱)$$

۱۸. اگر $a^9 = 27\sqrt{3}$ باشد، جواب معادله $a^3 = b^2 + 1$ کدام است؟

$$\frac{7}{6} \quad (۴)$$

$$\frac{8}{9} \quad (۳)$$

$$\frac{8}{3} \quad (۲)$$

$$\frac{7}{9} \quad (۱)$$

۱۹. اگر $a^3 = b^2 + 1$ باشد، حاصل کسر $\frac{b^2 - a^2 + 1}{3a^2 b^2}$ کدام است؟

$$ab \quad (۴)$$

$$a^2 b^2 \quad (۳)$$

$$-1 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

۲۰. عبارت $x^3 + x^3 + 1$ بر کدام یک از عبارات زیر بخش‌پذیر است؟

$$x^3 - x + 1 \quad (۴)$$

$$x^3 - 1 \quad (۳)$$

$$x^3 + 1 \quad (۱)$$

۲۱. عبارت $m^4 - m^3 n + mn^3 - n^4$ بر کدام چندجمله‌ای بخش‌پذیر است؟

$$m^3 + mn + n^3 \quad (۴)$$

$$(m-n)^3 \quad (۳)$$

$$m^3 - mn + n^3 \quad (۲)$$

$$(m+n)^3 \quad (۱)$$

۲۲. اگر $A + B + C = \frac{A}{x} + \frac{B}{x+1} + \frac{C}{x+2} = \frac{1}{x(x+1)(x+2)}$ آنگاه A, B, C کدام است؟

$$3 \quad (۴)$$

$$2 \quad (۳)$$

$$1 \quad (۲)$$

$$0 \quad (۱)$$

۲۳. اگر $\frac{1 - \sqrt{2}}{1 + \sqrt[3]{2}}$ یک عدد گویاست. α کدام می‌تواند باشد؟

$$-\sqrt{2} \quad (۴)$$

$$\sqrt{2} \quad (۳)$$

$$-\sqrt[3]{2} \quad (۲)$$

$$\sqrt[3]{2} \quad (۱)$$

۲۴. اگر $\alpha = \sqrt[3]{5 - 2\sqrt{6}}$ و $\beta = \sqrt[3]{5 + 2\sqrt{6}}$ باشد، حاصل $(\alpha^3 + \beta^3 + \alpha\beta)(\alpha^3 + \beta^3 - \alpha\beta)$ کدام است؟

$$12 \quad (۴)$$

$$9 \quad (۳)$$

$$11 \quad (۲)$$

$$10 \quad (۱)$$

۲۵. اگر $\sqrt{x+5} - \sqrt{x+2} = \sqrt{x+2} + \sqrt{x+5} = 12$ باشد، حاصل $\sqrt{x+5} - \sqrt{x+2}$ کدام است؟

$$\frac{1}{6} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{5} \quad (۳)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{3} \quad (۱)$$

۲۶. اگر $x = 1 - \sqrt{2}$ باشد، حاصل $(x + x^{-1})^{\frac{1}{3}}$ چقدر است؟

$$1 \quad (۴)$$

$$\sqrt[3]{2} \quad (۳)$$

$$-1 \quad (۲)$$

$$-\sqrt{2} \quad (۱)$$

۲۷. حاصل $a = \sqrt[3]{3 - \sqrt{3}}$ به ازای $P = \frac{1}{\sqrt[3]{3-a}} + \frac{1}{\sqrt[3]{3+a}}$ کدام است؟

$$\sqrt[3]{3} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{\sqrt[3]{3}} \quad (۳)$$

$$2 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

۲۸. حاصل $\sqrt[3]{(1 + \sqrt{2})^4} \cdot \sqrt[3]{(a - 2\sqrt{2})^3}$ برابر واحد است. مقدار a کدام است؟

$$4 \quad (۴)$$

$$3 \quad (۳)$$

$$2 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

۲۹. عبارت $x^5 - 4x^3 - 4x + 4$ بر کدام بخش‌پذیر نیست؟

$$x - 1 \quad (۴)$$

$$x^3 + 2 \quad (۳)$$

$$x + 1 \quad (۲)$$

$$x^3 - 2 \quad (۱)$$

۳۰. اعداد نامنفی a و b در تساوی $\sqrt{a} + \sqrt{b} = \sqrt{a+b}$ صدق می‌کنند. کدام گزینه الزاماً صحیح است؟

$$(a+b)^3 = a^3 + b^3 \quad (۴)$$

$$ab > 1 \quad (۳)$$

$$a+b = 1 \quad (۲)$$

$$ab = 1 \quad (۱)$$

پرسش‌های سطح دشوار

ب) چیزی از
د) با
ج) نه
ه) نه

۳۱. کدام گزینه، بزرگ‌تر از گزینه‌های دیگر است؟

$$\sqrt[4]{6}$$

$$\sqrt[5]{5}$$

$$\sqrt[3]{3}$$

$$\sqrt{2}$$

۳۲. اگر $x^y = \sqrt{2}$ و $\sqrt{5}^x = 2^y$ باشد، مقدار xy کدام است؟

$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{5}$$

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{10}$$

۳۳. مقدار تقریبی $\sqrt{20}$ تا دو رقم اعشار برابر $a/4$ است. مقدار a کدام است؟ (a عدد طبیعی یک رقمی است).

$$9$$

$$7$$

$$5$$

$$3$$

۳۴. نزدیک‌ترین عدد صحیح به عدد $\sqrt[4]{49}$ روی محور اعداد، کدام است؟

$$6$$

$$5$$

$$4$$

$$3$$

۳۵. با فرض $1 = \sqrt{x^2 + x - 2}$ حاصل $\sqrt[3]{x+2} + \sqrt[3]{1-x}$ کدام است؟

$$\frac{2}{3}$$

$$-\frac{2}{3}$$

$$\frac{4}{3}$$

$$-\frac{4}{3}$$

۳۶. اگر $x = \sqrt[3]{1+\sqrt{2}} - \sqrt[3]{1-\sqrt{2}}$ باشد، مقدار $x^3 - 3x$ کدام است؟

$$2\sqrt{2}$$

$$2$$

$$\sqrt{2}$$

$$1$$

۳۷. خلاصه شده عبارت $\frac{(4)^{1/25}}{1+\sqrt{2}+\sqrt{3}} + 9^{1/25}$ کدام است؟

$$1+\sqrt{2}$$

$$\sqrt{2}$$

$$1$$

$$\sqrt{2}-1$$

۳۸. اگر تساوی $\frac{1}{x^3-1} = \frac{a}{x-1} + \frac{bx+c}{x^2+x+1}$ با فرض $1 \neq x$ ، یک اتحاد باشد، حاصل c کدام است؟

$$-\frac{3}{4}$$

$$\frac{3}{4}$$

$$-\frac{2}{3}$$

$$\frac{1}{3}$$

۳۹. اگر $x = 5 + \sqrt{17}$ باشد، حاصل عبارت $\sqrt{\frac{x-1}{16}} + \frac{1}{2x}$ کدام است؟

$$1/25$$

$$1/25$$

$$0/75$$

$$0/5$$

۴۰. اگر $-2 < x < 7x+a$ یکی از عوامل تجزیه $x^3 - 7x + a$ باشد، کدام عامل زیر در تجزیه این عبارت وجود دارد؟

$$x+4$$

$$x+1$$

$$x+3$$

$$x+2$$

پرسش‌های ترکیب سطوح

۸

۴۱. اگر $a = (ab)^5$ و $b^{-3} = (ab)^x$ مقدار x کدام است؟ ($a, b \neq 0, \pm 1$)

$$12$$

$$9$$

$$8$$

$$6$$

۴۲. اگر $n < a^2 < n+1$ و $a = \sqrt[3]{16}$ آنگاه مقدار طبیعی n کدام است؟

$$9$$

$$8$$

$$7$$

$$6$$

۴۳. اگر $a = \sqrt[4]{5}$ و $b = \sqrt[3]{4}$ و $c = \sqrt[4]{3}$ باشد، آنگاه کدام صحیح است؟

$$b < a < c$$

$$a < b < c$$

$$b < c < a$$

$$c < b < a$$

$$10$$

$$6$$

$$4$$

$$2/5$$

۴۵. حاصل عبارت $\sqrt{(\sqrt{32} - \sqrt{2})(\sqrt{8} + \sqrt{32})}$ کدام است؟ (a, b دو عدد طبیعی بزرگ‌تر از یک می‌باشند)

$$\frac{1}{b} - \frac{1}{a}$$

$$\frac{1}{a} - \frac{1}{b}$$

$$a-b$$

$$b-a$$

۴۶. حاصل $P = \sqrt[3]{2+\sqrt{3}} + \sqrt[3]{2-\sqrt{3}}$ برابر است با:
 $\sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{2}$ (۱) $1 + \sqrt[3]{2}$ (۲) $1 + \sqrt{3}$ (۳) $\sqrt[3]{2} + 2$ (۴)
۴۷. حاصل $P = \frac{1+x+x^2+x^3+\dots+x^k}{1+x^{-1}+x^{-2}+x^{-3}+\dots+x^{-k}}$ بهایزی $x = \sqrt[3]{2}$ چقدر است؟
 16 (۱) 64 (۲) 32 (۳) 256 (۴)
۴۸. یکی از عوامل تجزیه عبارت $3a^3 + 2ab - b^3$ کدام است؟
 $2a - b$ (۱) $a - b$ (۲) $3a + b$ (۳) $a + b$ (۴)
۴۹. حاصل $P = x^3 - 3x$ بهایزی $x = \sqrt[3]{5+2\sqrt{6}} + \sqrt[3]{5-2\sqrt{6}}$ چقدر است؟
 6 (۱) 5 (۲) 8 (۳) 10 (۴)
۵۰. حاصل عبارت $(\frac{a}{b} + \frac{b}{a})(\frac{ab}{a^2 - b^2})$ کدام است؟
 $\frac{ab}{a^2 - b^2}$ (۱) $\frac{1}{a^2 - b^2}$ (۲) $\frac{ab}{a^2 + b^2}$ (۳) $\frac{1}{a^2 + b^2}$ (۴)
۵۱. با فرض $b \neq 0$ مقدار a , چند برابر b است؟
 $-\frac{2}{3}$ (۱) $-\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $-\frac{2}{3}$ (۵) $\frac{2}{3}$ (۶)
۵۲. اگر $x = \frac{\sqrt{5}-1}{2}$ باشد، کدام عبارت عدد صحیح است؟
 $x^2 + 2$ (۱) $x^2 + 1$ (۲) $x^2 + x$ (۳) $x^2 - x$ (۴)
۵۳. حاصل عبارت $\frac{3\sqrt{3} + \sqrt{2}}{3 - \sqrt[3]{54} + \sqrt[3]{2}}$ برابر است با:
 $\sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{2}$ (۱) $\sqrt[3]{3} + \sqrt{2}$ (۲) $\sqrt{3} + \sqrt[3]{2}$ (۳) $\sqrt{3} + \sqrt{2}$ (۴)
۵۴. اگر $x = \sqrt{3} - \sqrt{2}$ آنگاه حاصل $x^2 - 1$ کدام است؟
 -6 (۱) 6 (۲) -1 (۳) 1 (۴)
۵۵. حاصل عبارت $(2\sqrt{2} - \sqrt{7})^{-3}$ برابر است با:
 -1 (۱) 1 (۲) $2\sqrt{2} - \sqrt{7}$ (۳) $2\sqrt{2} + \sqrt{7}$ (۴)
۵۶. مقدار $\sqrt[3]{7 - 4\sqrt{3}} \times \sqrt[3]{2 - \sqrt{3}}$ برابر است با:
 $2\sqrt{3} - 1$ (۱) $2 + \sqrt{3}$ (۲) $2 - \sqrt{3}$ (۳) 1 (۴)
۵۷. بهایزی کدام مقدار a حاصل $\sqrt[3]{7+a\sqrt{2}} - \sqrt[3]{7-a\sqrt{2}}$ یک عدد طبیعی است؟
 6 (۱) 5 (۲) 4 (۳) 3 (۴)
۵۸. به چقدر افزوده شود تا جذر آن -1 گردد؟
 1 همچنین (۱) 1 (۲) 4 (۳) -4 (۴)
۵۹. اگر $x - 1$, $x - \frac{1}{(x-1)^2}$, $x - \frac{1}{x-1}$ حاصل کدام است؟
 18 (۱) 14 (۲) 11 (۳) 7 (۴)
۶۰. اگر $A = (\sqrt{2} + 1)^{x-1}$ و $B = (\sqrt{2} - 1)^{x+1}$, آنگاه AB کدام است؟
 $\sqrt{2} - 1$ (۱) $\sqrt{2} + 1$ (۲) $3 - 2\sqrt{2}$ (۳) $3 + 2\sqrt{2}$ (۴)

پرسش‌های تکمیلی فصل ۱

۶۱. اگر $\frac{x^{\frac{1}{3}} + y^{\frac{1}{3}}}{x^{\frac{1}{3}} + y^{\frac{1}{3}}} = b$ و $x^{\frac{1}{3}} + y^{\frac{1}{3}} = a$ کدام است؟

$$\frac{a^{\frac{1}{3}} - 2b}{a^{\frac{1}{3}} - 3ab^{\frac{1}{3}}} \quad (4)$$

$$\frac{a^{\frac{1}{3}} - 2b^{\frac{1}{3}}}{a^{\frac{1}{3}} - 3a^{\frac{1}{3}}b^{\frac{1}{3}}} \quad (3)$$

$$\frac{a^{\frac{1}{3}} - 2b^{\frac{1}{3}}}{a^{\frac{1}{3}} - 3ab^{\frac{1}{3}}} \quad (2)$$

$$\frac{a^{\frac{1}{3}} - 2b}{a^{\frac{1}{3}} - 3ab} \quad (1)$$

۶۲. حاصل $\frac{4^{x+1} + 2^{2x-1}}{4^{2x+1} + 4^{nx}}$ بهارای جمیع مقادیر x با مقدار ثابت a برابر است. مقدار $a+n$ کدام است؟

$$\frac{3}{4} \quad (4)$$

$$\frac{5}{4} \quad (3)$$

$$\frac{5}{2} \quad (2)$$

$$\frac{3}{2} \quad (1)$$

۶۳. آنگاه حاصل $P = |a - \sqrt[3]{a}| - |a - \sqrt{a}| - |\sqrt{a} - \sqrt[3]{a}|$ کدام است؟ اگر $a < 1$

$$صفر \quad (4)$$

$$2\sqrt{a} \quad (3)$$

$$\sqrt[3]{a} - \sqrt{a} \quad (2)$$

$$2\sqrt{a} \quad (1)$$

۶۴. حاصل عبارت $\sqrt[3]{3 - 2\sqrt{2}} \times \sqrt{\sqrt{2} - 1}$ برابر است با:

$$\sqrt{2} - 1 \quad (3)$$

$$\sqrt{2} + 1 \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

۶۵. اگر $y = n^{\frac{1-n}{n}}$ و n عدد طبیعی بزرگ‌تر از یک باشد، حاصل ny کدام است؟

$$\sqrt[n]{n} \quad (4)$$

$$\frac{1}{\sqrt[n]{n}} \quad (3)$$

$$\frac{1}{n} \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۶۶. با فرض $A = \sqrt[3]{\sqrt{3} - 1}(\sqrt{\sqrt{3} + 1})^{\frac{1}{3}}$ کدام است؟

$$\sqrt[3]{3} \quad (4)$$

$$\sqrt[3]{6} \quad (3)$$

$$\sqrt{6} \quad (2)$$

$$\sqrt{6} \quad (1)$$

۶۷. با فرض $2a - b = 5a^3 + b^3 - 2ab + 4a + 1 = 0$ کدام است؟

$$-2 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$-\frac{1}{2} \quad (1)$$

۶۸. حاصل $\sqrt[3]{4 + 2\sqrt{3}} \cdot \sqrt[3]{\sqrt{3} - 1} \cdot \sqrt[3]{4}$ کدام است؟

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۶۹. عدد $3 - 2\sqrt{2}$ با چه عددی عکس یکدیگرند؟

$$2\sqrt{2} - 3 \quad (4)$$

$$2 + 3\sqrt{2} \quad (3)$$

$$2 - 3\sqrt{2} \quad (2)$$

$$2\sqrt{2} + 3 \quad (1)$$

۷۰. حاصل $\frac{1}{\sqrt{2} + 1} + \frac{1}{\sqrt{3} + \sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{4} + \sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{100} + \sqrt{99}}$ کدام است؟

$$1 \quad (4)$$

$$11 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$9 \quad (1)$$

۷۱. از بین اعداد $d = 5 - \sqrt{23}$ و $c = 5 - \sqrt{24}$ کدام یک از بقیه کوچک‌تر است؟

$$d \quad (4)$$

$$c \quad (3)$$

$$b \quad (2)$$

$$a \quad (1)$$

۷۲. با فرض $x = \sqrt[3]{4} + \sqrt[3]{2}$ کدام است؟

$$9 \quad (4)$$

$$12 \quad (3)$$

$$4 \quad (2)$$

$$6 \quad (1)$$

۷۳. گویا شده مخرج کسر $\frac{x-y^{\frac{1}{3}}}{\sqrt[3]{x} - \sqrt{y}}$ کدام است؟

$$(\sqrt{x} + \sqrt{y})(\sqrt{x} + \sqrt{y}) \quad (4)$$

$$(\sqrt{x} + \sqrt{y})(x+y) \quad (3)$$

$$(\sqrt{x} + \sqrt{y})(\sqrt{x} + y) \quad (2)$$

$$(\sqrt{x} + \sqrt{y}) \quad (1)$$

۷۴. اگر $x = \sqrt{a} + \sqrt{a+1}$ باشد، حاصل $(x + \frac{1}{x})^2$ کدام است؟ اگر $a > 1$

$$4a \quad (4)$$

$$2a \quad (3)$$

$$\frac{4}{a} \quad (2)$$

$$\frac{2}{a} \quad (1)$$

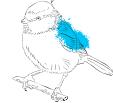
۷۵. معادله $\sqrt{(x-6)^2(x-2)} = (6-x)\sqrt{x-2}$ چند جواب طبیعی دارد؟

$$3 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$5 \quad (2)$$

$$6 \quad (1)$$

۷۶. اگر $\frac{\sqrt{x}}{x+1} = \frac{2}{5}$ باشد، آنگاه $\frac{x}{x^2+1}$ برابر است با:

$$\frac{14}{15} \quad (۴)$$

$$\frac{15}{4} \quad (۳)$$

$$\frac{4}{17} \quad (۲)$$

$$\frac{17}{4} \quad (۱)$$

۷۷. اگر $x^y = 6$ و $2^x = 18$ باشند، آنگاه حاصل $(y-2)(x-2)$ کدام است؟

$$\frac{2}{3} \quad (۴)$$

$$3 \quad (۳)$$

$$2 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

۷۸. عبارت $x^3 + x - 10$ بر کدام عبارت بخش‌پذیر است؟

$$x^2 - 1 \quad (۴)$$

$$x^2 + 2x + 5 \quad (۲)$$

$$x^2 - 2x + 5 \quad (۱)$$

۷۹. حاصل عبارت $(2x+3)(4x^2 - 6x + 9)$ بهمازای $x = \sqrt[3]{-3}$ چقدر است؟

$$3 \quad (۴)$$

$$\sqrt[3]{-3} \quad (۳)$$

$$-3 \quad (۲)$$

$$-\sqrt[3]{3} \quad (۱)$$

۸۰. اگر $a = \frac{3 - \sqrt{17}}{2}$ باشد، مقدار $a^3 - 3a$ کدام است؟

$$4 \quad (۴)$$

$$3 \quad (۳)$$

$$2 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

پاسخ کلیدی پرسش‌های فصل ۱

ریاضیات زبان

1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1				17				33				49				65				90			
2				18				34				50				66				91			
3				19				35				51				67				92			
4				20				36				52				68				93			
5				21				37				53				69				94			
6				22				38				54				70				95			
7				23				39				55				71				96			
8				24				40				56				72				97			
9				25				41				57				73				98			
10				26				42				58				74				99			
11				27				43				59				75				100			
12				28				44				60				76				101			
13				29				45				61				77				102			
14				30				46				62				78				103			
15				31				47				63				79				104			
16				32				48				64				80				105			

پاسخ تشریحی پرسش‌های فصل ۱

۱۰. گزینه ۱ صورت و مخرج کسر را در $\sqrt[3]{2} - \sqrt[3]{2}$ ضرب می‌کیم:

$$\frac{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}}{(\sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{2})(\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2})} = \frac{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}}{3 - 2} = \sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}$$

۱۱. گزینه ۲

$$a^r < a \Rightarrow a^r - a < 0 \Rightarrow a(a-1) < 0 \Rightarrow 0 < a < 1$$

در این صورت هرچه توان a کمتر باشد، عدد بیشتر است؛ پس:

$$\frac{1}{a^r} > \frac{1}{\sqrt{a}} > \sqrt{a} > a^r$$

$$2 < \sqrt[3]{n} < 3 \Rightarrow 2^3 < n < 3^3 \Rightarrow 8 < n < 27$$

یکی از اعداد ۹، ۱۰، ۱۱، ... و ۲۶ می‌تواند باشد که تعداد آنها ۱۸ است و داریم:

$$9 + 10 + 11 + \dots + 26 = S_{18} = \frac{18}{2}(9 + 26) = 315$$

۱۲. گزینه ۳: پس اگر $a^r < a^s < a^t$ باشد، آنگاه $m > n$

است ($m, n \in \mathbb{N}$) بنابراین گزینه «۳» صحیح است.

۱۳. گزینه ۴: اگر $a^r < a^s < a^t$ آنگاه $a < a^r < a^s < a^t$ و اگر $a^r < a^s < a^t$ آنگاه $a < a^r < a^s < a^t$ ؛ پس گزینه «۴» صحیح است.

$$\begin{aligned} P &= \sqrt{2 \times 3^r} - \sqrt{1^r \times 2^s} + \sqrt{4^r \times 2^t} \\ &= 2\sqrt{2} - 1^r a\sqrt{2} + 4^r |a|\sqrt{2} \\ &= \begin{cases} (3-1^r a + 4^r a)\sqrt{2} = (3-6a)\sqrt{2} & a \geq 0 \\ (3-1^r a - 4^r a)\sqrt{2} = (3-14a)\sqrt{2} & a < 0 \end{cases} \end{aligned}$$

پس باید یکی از حالات زیر رخ دهد:

$$a \geq 0 : 3-6a=1 \Rightarrow a=\frac{1}{3} \quad \checkmark \quad (1)$$

$$a < 0 : 3-14a=1 \Rightarrow a=\frac{1}{14} \quad \times \quad (2)$$

$$b^r = ac \Rightarrow ((a^r)^{x+y})^r = a^{ry-rx} \times (a^{-r})^{x-y} \quad ۱۶. گزینه ۵$$

$$\Rightarrow a^{rx+ry} = a^0 \Rightarrow rx+ry=0 \Rightarrow x=-y$$

$$x = \sqrt[3]{2 \times 3^r} + \sqrt[3]{2 \times 5^r} \quad ۱۷. گزینه ۶$$

$$= 2\sqrt[3]{2} + 5\sqrt[3]{2} = 7\sqrt[3]{2} = 2^r \times 2^{\frac{1}{r}} = 2^{\frac{1}{r}}$$

$$\Rightarrow \sqrt{x} = (2^{\frac{1}{r}})^{\frac{1}{r}} = 2^{\frac{1}{r^2}} = 2 \times 2^{\frac{1}{r}} = 2\sqrt[3]{2^r} = 2\sqrt[3]{4}$$

۱۸. گزینه ۷

$$a^r = 2\sqrt[3]{4} \Rightarrow a^r = 2^r \times 2^{\frac{1}{r}} \Rightarrow a^r = 2^{\frac{1}{r}} \Rightarrow a = 2^{\frac{1}{r}}$$

در رابطه $a^r = 2^{\frac{1}{r}}$ جایگزین می‌کیم:

$$2^{\frac{1}{r}} = (\frac{1}{2^r})^{\frac{1}{r}} = (2^r)^{\frac{1}{r}} = 2^{\frac{1}{r}} \Rightarrow x = \frac{1}{r}$$

۱. گزینه ۱: $x < 0$ است؛ پس:

$$P = |x| + x + |x| + x = 2(|x| + x) = 2(-x + x) = 0$$

۲. گزینه ۲: گزینه‌ها را بررسی می‌کیم:

گزینه «۱»: به ازای $n=1$ رابطه برقرار نیست.

گزینه «۳»: اگر $a=-2$ ، $b=1$ باشد، رابطه برقرار نیست.

گزینه «۴»: اگر $a < a^r < a^s < a^t$ باشد، آنگاه $a < a^r < a^s < a^t$ باشد. حال به ازای $a=-2$ و $n=3$ رابطه $a^r < a^s < a^t$ برقرار نیست.

گزینه «۲»: همواره برقرار است.

۳. گزینه ۳

$$x < -1 \Rightarrow \sqrt[3]{x} > x$$

$$-1 < y < 0 \Rightarrow \sqrt[3]{y} < y$$

$$0 < z < 1 \Rightarrow \sqrt[3]{z} > z$$

$$t > 1 \Rightarrow \sqrt[3]{t} < t$$

پس فقط عدد t به درستی نشان داده شده است.

۴. گزینه ۴

$$2a^r + 4b^r - 4ab - 2a + 1 = 0$$

$$\Rightarrow (a^r - 2a + 1) + (a^r + 4b^r - 4ab) = 0$$

$$\Rightarrow (a-1)^r + (a-2b)^r = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} (a-1)^r = 0 \Rightarrow a = 1 \\ (a-2b)^r = 0 \Rightarrow a = 2b \end{cases} \Rightarrow b = \frac{1}{2}$$

$$a+b = \frac{3}{2}$$

۵. گزینه ۵: عبارت داده شده برابر $(x-1)^r + 1 - 3\sqrt{3}$ است و

به ازای $x = \sqrt{3} + 1$ برابر است با:

$$(\sqrt{3})^r + 1 - 3\sqrt{3} = 3\sqrt{3} + 1 - 3\sqrt{3} = 1$$

۶. گزینه ۶

$$\begin{aligned} (x^r - 6x - 4)^r - 1^r &= (x^r - 6x - 16)(x^r - 6x + 16) \\ &= (x+2)(x-16)(x-2)(x-4) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x^r(x+2) - (x+2) &= (x+2)(x^r - 1) \\ &= (x+2)(x+1)(x-1) \end{aligned}$$

۷. گزینه ۷

$$\sqrt{9 \pm 4\sqrt{5}} = \sqrt{9 \pm 2\sqrt{20}} = \sqrt{(\sqrt{5} \pm \sqrt{4})^2} = |\sqrt{5} \pm \sqrt{4}|$$

پس عبارت داده شده برابر است با:

$$\frac{x^r - 4x - x - 6}{x-4} \cdot \frac{x^r + 9 - 5x - 5}{x+1}$$

۸. گزینه ۸

$$= \frac{(x+1)(x-6)}{x-4} \cdot \frac{(x-1)(x-4)}{x+1}$$

$$= (x-6)(x-1) = x^r - 7x + 6$$

۹. گزینه ۹

توجه: می‌توان مثلًاً به ازای $x=2$ مقدار عبارت را یافت و با گزینه‌ها مقایسه کرد.

۲۴. گزینه ۲ عبارت داده شده برابر است با:

$$\begin{aligned} (\alpha^r + \beta^r)^r - (\alpha\beta)^r &= \alpha^r + \beta^r + 2\alpha^r\beta^r - \alpha^r\beta^r \\ &= \alpha^r + \beta^r + (\alpha\beta)^r \\ &= (5 + 2\sqrt{6}) + (5 - 2\sqrt{6}) + (\sqrt[4]{25 - 24})^r \\ &= 10 + 1 = 11 \end{aligned}$$

۲۵. گزینه ۲ با فرض $\sqrt{x+5} - \sqrt{x+2} = a$ داریم:

$$(\sqrt{x+5} + \sqrt{x+2})(\sqrt{x+5} - \sqrt{x+2}) = 12a$$

$$(x+5) - (x+2) = 12a \Rightarrow 3 = 12a \Rightarrow a = \frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{x} = \frac{1}{1-\sqrt{2}} \times \frac{1+\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}} = \frac{1+\sqrt{2}}{1-2} = -1 - \sqrt{2} \quad \boxed{26}$$

$$\begin{aligned} (x + \frac{1}{x})^{\frac{1}{r}} &= ((1 - \sqrt{2}) + (-1 - \sqrt{2}))^{\frac{1}{r}} = (-2\sqrt{2})^{\frac{1}{r}} \\ &= ((-\sqrt{2})^r)^{\frac{1}{r}} = -\sqrt{2} \end{aligned}$$

۲۷. گزینه ۲۷

$$P = \frac{(\sqrt{r} + a) + (\sqrt{r} - a)}{r - a^r} = \frac{2\sqrt{r}}{r - (r - \sqrt{r})} = \frac{2\sqrt{r}}{\sqrt{r}} = 2$$

۲۸. گزینه ۲۸ را می‌یابیم: $A = \sqrt[3]{(1 + \sqrt{2})^r}$ معکوس

$$\begin{aligned} A &= \sqrt[3]{((1 + \sqrt{2})^r)^3} = \sqrt[3]{(3 + 2\sqrt{2})^r} \\ &\Rightarrow \frac{1}{A} = \frac{1}{\sqrt[3]{(3 + 2\sqrt{2})^r}} \times \frac{\sqrt[3]{(3 - 2\sqrt{2})^r}}{\sqrt[3]{(3 - 2\sqrt{2})^r}} = \sqrt[3]{(3 - 2\sqrt{2})^r} \\ &\Rightarrow a = 3 \end{aligned}$$

$$(x^{\delta} - x^r) - (rx - r) = x^r(x-1) - rx + r \quad \boxed{29}$$

$$\begin{aligned} &= (x-1)(x^r - r) \\ &= (x-1)(x^r + 2x^r - 2) \end{aligned}$$

۳۰. گزینه ۳۰ دو طرف را به توان دو می‌رسانیم:

$$a + b + 2\sqrt{ab} = a + b \Rightarrow ab = 0$$

حداقل a یا b صفر است. در این صورت گزینه «۳۰» صحیح است.

۳۱. گزینه ۳۱ و می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} \sqrt[3]{r} &= \sqrt[3]{r^5}, \quad \sqrt[3]{r} = \sqrt[3]{r^1}, \quad \sqrt[3]{5} = \sqrt[3]{5^r}, \quad \sqrt[3]{6} = \sqrt[3]{6^r} \\ r^r > r^s \Rightarrow r^1 > r^5 \Rightarrow \sqrt[3]{r^1} &> \sqrt[3]{r^5} \\ r^s > r^t \Rightarrow r^1 > r^t \Rightarrow \sqrt[3]{r^1} &> \sqrt[3]{r^t} \\ r^t > r^u \Rightarrow r^1 > r^u \Rightarrow \sqrt[3]{r^1} &> \sqrt[3]{r^u} \end{aligned}$$

پس $\sqrt[3]{r}$ از سایرین بزرگتر است.

$$\sqrt[r]{r} = r^{\frac{1}{r}} = (r^y)^{\frac{1}{ry}} = (\sqrt{5})^{\frac{1}{ry}} = 5^{\frac{1}{ry}} \quad \boxed{32}$$

$$5^x = 5^{\frac{1}{ry}} \Rightarrow x = \frac{1}{ry} \Rightarrow xy = \frac{1}{r}$$

پس:

۳۳. گزینه ۳۳ دقیقت کنید که $4/45^r = 19/8025^s$ و

$4/47^r = 19/9809^s$ و قطعاً $20 > 4/49^r$: پس $\sqrt[4]{20}$ با دو رقم اعشار

برابر $4/47$ است.

۱۹. گزینه ۱۹ است، پس: $b^r - a^r = -1$

$$\begin{aligned} b^r - a^r &= (b^r - a^r)^r + 3b^r a^r (b^r - a^r) \\ &= (-1)^r + 3b^r a^r (-1) = -3a^r b^r - 1 \end{aligned}$$

پس عبارت داده شده برابر است با:

$$\frac{-3a^r b^r - 1 + 1}{3a^r b^r} = -1; \quad ab \neq 0$$

توجه ۱ در شرایط مستلزم صدق می‌کند. به ازای این

مقادیر حاصل برابر ۱ است و فقط گزینه «۲۰» می‌تواند صحیح باشد.

۲۰. گزینه ۲۰

$$(x^r + x^s + 1) = (x^r + 2x^s + 1) - x^s$$

$$= (x^r + 1)^r - (x)^r = (x^r + 1 + x)(x^r + 1 - x)$$

۲۱. گزینه ۲۱

$$(m^r - m^s n) + (mn^r - n^s) = m^r(m-n) + n^r(m-n)$$

$$= (m-n)(m^r + n^r)$$

$$= (m-n)(m+n)(m^r - mn + n^r)$$

عبارت بر $m^r - mn + n^r$ بخش پذیر است.

۲۲. گزینه ۲۲

$$\begin{aligned} \frac{A}{x} + \frac{B}{x+1} + \frac{C}{x+2} &= \frac{A(x+1)(x+2) + Bx(x+2) + Cx(x+1)}{x(x+1)(x+2)} \\ &= \frac{A(x^r + 3x^s + 2) + B(x^r + 2x^s) + C(x^r + x^s)}{x(x+1)(x+2)} \\ &= \frac{(A+B+C)x^r + (3A+2B+C)x^s + 2A}{x(x+1)(x+2)} \end{aligned}$$

عبارت به دست آمده برابر طرف دوم تساوی است؛ پس:

$$\begin{cases} A+B+C=0 \Rightarrow 1 & \text{گزینه ۱} \\ 3A+2B+C=0 & \Rightarrow \begin{cases} A=\frac{1}{2} \\ B=-1 \\ C=\frac{1}{2} \end{cases} \end{cases}$$

توجه ۲ دو طرف را در x ضرب می‌کنیم. عبارت حاصل اتحاد است.

به جای x عدد صفر را قرار می‌دهیم، A به دست خواهد آمد:

$$A + \frac{Bx}{x+1} + \frac{Cx}{x+2} = \frac{1}{(x+1)(x+2)}$$

$$\Rightarrow A + 0 + 0 = \frac{1}{4} \Rightarrow A = \frac{1}{4}$$

حال دو طرف را در $x+1$ و نیز $x+2$ ضرب می‌کنیم تا A و B حاصل شود:

$$\frac{A(x+1)}{x} + B + \frac{C(x+1)}{x+2} = \frac{1}{x(x+2)} \stackrel{x=-1}{\Rightarrow} B = -1$$

$$\frac{A(x+2)}{x} + \frac{B(x+2)}{x+1} + C = \frac{1}{x(x+1)} \stackrel{x=-2}{\Rightarrow} C = \frac{1}{2}$$

$$\frac{1 - \sqrt{2}}{1 + \sqrt{2}} = \frac{(1 + \sqrt{2})(1 - \sqrt{2})}{1 + \sqrt{2}} = 1 - \sqrt{2} \quad \boxed{23}$$

گزینه ۲۳ اگر $\alpha - \sqrt[4]{2} + \sqrt[4]{2} + \alpha$ گویا باشد، α می‌تواند برابر $\sqrt[4]{2}$ باشد.

راه دوم:

$$\frac{1}{x} = \frac{1}{\frac{5+\sqrt{17}}{5-\sqrt{17}}} \times \frac{5-\sqrt{17}}{5-\sqrt{17}} = \frac{5-\sqrt{17}}{8}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2x} = \frac{5-\sqrt{17}}{16}$$

پس حاصل خواسته شده برابر است با:

$$A = \sqrt{\frac{(5+\sqrt{17})(5-\sqrt{17})}{16}} = \sqrt{\frac{9}{16}} = \frac{3}{4} = 0.75$$

۴۰. گزینه ۲: $x - 2$ یک عامل تجزیه است؛ پس:

$$\begin{aligned} x^r - 7x + a &= (x-2)(x^r + mx + n) \\ &= x^r + (m-2)x^r + (n-2m)x - 2n \\ \Rightarrow \begin{cases} m-2=0 \\ n-2m=-7 \\ a=-2n \end{cases} &\Rightarrow \begin{cases} m=2 \\ n=-3 \\ a=6 \end{cases} \end{aligned}$$

در این صورت:

$$x^r - 7x + 6 = (x-2)(x^r + 2x - 3) = (x-2)(x-1)(x+3)$$

راه دوم: عبارت $P(x) = x^r - 7x + a$ بر $x - 2$ بخش‌پذیر است:

$$P(2) = 0$$

$$8 - 14 + a = 0 \Rightarrow a = 6$$

$$\Rightarrow P(x) = x^r - 7x + 6 = (x-2)(x^r + 2x - 3) = (x-2)(x-1)(x+3)$$

پس: $x - 1$ و $x + 3$ نیز از عوامل تجزیه $P(x)$ هستند.

$$a = a^{\delta} b^{\delta} \Rightarrow a^{-r} = b^{\delta} \Rightarrow a = b^{-\frac{\delta}{r}}$$

۴۱. گزینه

این رابطه را در دومی جای‌گذاری می‌کنیم:

$$b^{-r} = (b^{-\frac{\delta}{r}} b)^x = (b^{-\frac{1}{r}})^x = b^{-\frac{x}{r}} \Rightarrow -3 = -\frac{x}{4} \Rightarrow x = 12$$

۴۲. گزینه

$$a = \sqrt[4]{16} \Rightarrow a^r = \sqrt[4]{256}$$

از طرفی $7^r = 343$ و $4^r = 256$ ؛ پس:

$$216 < 256 < 343 \Rightarrow 6 < \sqrt[4]{256} < 7 \Rightarrow n = 6$$

۴۳. گزینه

$$24 = 2^r \times 3, \quad 36 = 2^s \times 3^t, \quad 48 = 2^u \times 3$$

ک.م.م این سه عدد برابر $144 = 2^4 \times 3^2$ است؛ پس:

$$a = \sqrt[144]{3^6} = \sqrt[144]{729}, \quad b = \sqrt[144]{4^r} = \sqrt[144]{256}$$

$$c = \sqrt[144]{5^s} = \sqrt[144]{125}$$

پس $a > b > c$

۴۴. گزینه

$$\sqrt{(4\sqrt{2} - \sqrt{2})(2\sqrt{2} + 4\sqrt{2})} = \sqrt{3\sqrt{2} \times 6\sqrt{2}} = \sqrt{36} = 6$$

۴۵. گزینه عبارت داده شده برابر است با:

$$\frac{a^{\frac{1}{a}} \times b^{\frac{1}{b}}}{a^{\frac{1}{b}} \times b^{\frac{1}{a}}} = a^{\frac{1}{a} - \frac{1}{b}} \times b^{\frac{1}{b} - \frac{1}{a}} = \left(\frac{a}{b}\right)^{\frac{1}{a} - \frac{1}{b}} \Rightarrow n = \frac{1}{a} - \frac{1}{b}$$

$$256 < 490 < 625 \Rightarrow 4 < \sqrt[4]{490} < 5$$

۴۶. گزینه

حال باید بینیم $\sqrt[4]{490}$ به ۴ نزدیک‌تر است یا ۵. در واقع باید برسی کنیم $a = 5 - \sqrt[4]{490}$ بزرگ‌تر است یا $4 - \sqrt[4]{490}$. فرض کنیم $a > b$ در این صورت:

$$a > b \Leftrightarrow a - b > 0 \Leftrightarrow (5 - \sqrt[4]{490}) - (4 - \sqrt[4]{490}) > 0$$

$$\Leftrightarrow 9 > 2\sqrt[4]{490} \Leftrightarrow 9^4 > 2^4 \times 490 \Leftrightarrow 6561 > 7840$$

پس: بنابراین $a < b$ به ۵ نزدیک‌تر است.

۴۷. گزینه دو طرف رابطه داده شده را به توان سه می‌رسانیم:

$$(x+2) + (1-x) + 3\sqrt[3]{(x+2)(1-x)}(\sqrt[3]{x+2} + \sqrt[3]{1-x}) = 1$$

$$\Rightarrow 3 + 3\sqrt[3]{-x^2 - x + 2}(1) = 1 \Rightarrow 2 = 3\sqrt[3]{x^2 + x - 2}$$

$$\Rightarrow \sqrt[3]{x^2 + x - 2} = \frac{2}{3}$$

۴۸. گزینه

$$x = \underbrace{\sqrt[3]{1+\sqrt{2}}}_{a} - \underbrace{\sqrt[3]{1-\sqrt{2}}}_{b} \Rightarrow x^r = a^r - b^r - 3ab \underbrace{(a-b)}_{x}$$

$$\Rightarrow x^r = (1+\sqrt{2}) - (1-\sqrt{2}) - 3\sqrt[3]{1-2} x$$

$$\Rightarrow x^r - 3x = 2\sqrt{2}$$

۴۹. گزینه

$$4^{\circ}/75 = (2^r)^{\frac{r}{4}} = 2^{\frac{r}{4}} = 2\sqrt{2}$$

$$9^{\circ}/25 = (3^r)^{\frac{1}{4}} = 3^{\frac{1}{4}} = \sqrt[4]{3}$$

حال کسر داده شده را ساده می‌کنیم:

$$\frac{2\sqrt{2}}{(1+\sqrt{2})+(\sqrt{3})} \times \frac{(1+\sqrt{2})-(\sqrt{3})}{(1+\sqrt{2})-(\sqrt{3})} = \frac{2\sqrt{2}(1+\sqrt{2}-\sqrt{3})}{(1+2+2\sqrt{2})-3} = 1+\sqrt{2}-\sqrt{3}$$

پس عبارت داده شده برابر است با: $(1+\sqrt{2}-\sqrt{3}) + \sqrt{3} = 1+\sqrt{2}$

۵۰. گزینه طرف راست تساوی را ساده‌تر می‌کنیم:

$$\begin{aligned} &\frac{a(x^r + x + 1) + (bx + c)(x - 1)}{(x - 1)(x^r + x + 1)} \\ &= \frac{(a + b)x^r + (a - b + c)x + (a - c)}{x^r - 1} \end{aligned}$$

باید صورت کسر معادل عدد یک باشد؛ پس باید:

$$\begin{cases} a+b=0 \\ a-b+c=0 \\ a-c=1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=\frac{1}{3} \\ b=-\frac{1}{3} \\ c=-\frac{2}{3} \end{cases}$$

۵۱. گزینه

$$\begin{aligned} A &= \sqrt{\frac{x-1}{16} + \frac{1}{2x}} = \sqrt{\frac{x^r - x + 1}{16x}} \\ &= \frac{1}{4} \sqrt{\frac{(25+10\sqrt{12}+17)-(5+\sqrt{12})+1}{5+\sqrt{12}}} \\ &= \frac{1}{4} \sqrt{\frac{45+9\sqrt{12}}{5+\sqrt{12}}} = \frac{1}{4} \sqrt{9} = \frac{3}{4} = 0.75 \end{aligned}$$

۵۶. گزینه ۲

$$\gamma - 4\sqrt{3} = \gamma - 2\sqrt{12} = (\sqrt{4} - \sqrt{3})^2 = (2 - \sqrt{3})^2$$

پس عبارت داده شده برابر است با:

$$\sqrt[3]{(2-\sqrt{3})^2} \cdot \sqrt[3]{2-\sqrt{3}} = \sqrt[3]{(2-\sqrt{3})^3} = 2-\sqrt{3}$$

۵۷. گزینه ۳ فرض کنیم در این صورت:

$$\begin{aligned} \sqrt[3]{\gamma + a\sqrt{2}} &= n + \sqrt{2} \\ \Rightarrow \gamma + a\sqrt{2} &= n^3 + 3n^2\sqrt{2} + 3n(\sqrt{2})^2 + (\sqrt{2})^3 \\ \Rightarrow \gamma + a\sqrt{2} &= n^3 + 6n + (3n^2 + 2)\sqrt{2} \\ \Rightarrow \begin{cases} \gamma = n^3 + 6n \\ a = 3n^2 + 2 \end{cases} &\Rightarrow \begin{cases} n = 1 \\ a = 5 \end{cases} \end{aligned}$$

۵۸. گزینه ۲

$$B = a^r - 2a - 3 \Rightarrow B + 4 = a^r - 2a + 1 \Rightarrow B + 4 = (a - 1)^r$$

۵۹. گزینه ۲ دو طرف را منهای ۱ کرده و سپس به توان دو می رسانیم:

$$\begin{aligned} x - 1 - \frac{1}{x-1} &= 3 \Rightarrow (x-1)^r + \frac{1}{(x-1)^r} - 2 = 9 \\ \Rightarrow (x-1)^r + \frac{1}{(x-1)^r} &= 11 \end{aligned}$$

۶۰. گزینه ۲ دقت کنید که $(\sqrt{2} + 1)^r = 2 - 1 = 1$ ؛ پس $(\sqrt{2} + 1) = (\sqrt{2} - 1)^{-1}$ ؛ بنابراین:

$$\begin{aligned} AB &= (\sqrt{2} - 1)^{-x+1} (\sqrt{2} - 1)^{x+1} = (\sqrt{2} - 1)^r \\ &= 2 + 1 - 2\sqrt{2} = 3 - 2\sqrt{2} \end{aligned}$$

۶۱. گزینه ۲

$$\frac{x^r + y^r}{x^s + y^s} = \frac{(x^r + y^r)^r - 2x^ry^r}{(x^r + y^r)^r - 3x^ry^r(x^r + y^r)} = \frac{a^r - 2b^r}{a^r - 3b^r a}$$

۶۲. گزینه ۲

$$\begin{aligned} a &= \frac{(\gamma^r)^{x+1} + \gamma^{rx-1}}{\gamma^{rx+1} + (\gamma^r)^{nx}} = \frac{\gamma^{rx+r} + \gamma^{rx-1}}{\gamma^{rx+1} + \gamma^{rxn}} \\ &= \frac{\gamma^{rx}(\gamma^r + \gamma^{-1})}{\gamma^{rx}(\gamma^r + \gamma^{(rn-r)x})} = \frac{\gamma^r}{\gamma^r + \gamma^{(rn-r)x}} \end{aligned}$$

اگر عبارت فوق ثابت باشد، $\gamma = 2n - 2 = 0$ ؛ پس $n = 1$ و در این صورت:

$$a = \frac{\frac{9}{2}}{2+1} = \frac{3}{2} \Rightarrow a + n = \frac{5}{2}$$

۶۳. گزینه ۴ پس اگر $m > n$ آنگاه $\sqrt[m]{a} > \sqrt[n]{a}$ است

$(m, n \in \mathbb{N})$ ؛ پس:

$$P = (-a + \sqrt[n]{a}) - (-a + \sqrt{a}) - (\sqrt[m]{a} - \sqrt{a}) = 0$$

۶۴. گزینه ۴

$$\begin{aligned} 2 - 2\sqrt{2} &= (\sqrt{2} - \sqrt{2})^2 \\ \Rightarrow \sqrt[4]{3-2\sqrt{2}} &= \sqrt[4]{(\sqrt{2}-1)^2} = \sqrt{\sqrt{2}-1} \end{aligned}$$

پس عبارت داده شده برابر است با:

$$\sqrt{\sqrt{2}-1} \sqrt{\sqrt{2}-1} = \sqrt{(\sqrt{2}-1)^2} = |\sqrt{2}-1| = \sqrt{2}-1$$

۶۵. گزینه ۲ با توجه به رابطه $a\sqrt{b} = \sqrt{a^2 b}$ داریم:

$$\sqrt[3]{2\sqrt{2}} = \sqrt[3]{\sqrt{2} \times 2} = \sqrt[3]{\sqrt{2}^3} = \sqrt{2}$$

پس حاصل P برابر است با:

$$\begin{aligned} P &= \sqrt{2+\sqrt{2}} \cdot \sqrt{2} = \sqrt{2(2+\sqrt{2})} = \sqrt{4+2\sqrt{2}} \\ &= \sqrt{(1+\sqrt{2})^2} = 1+\sqrt{2} \end{aligned}$$

۶۶. گزینه ۴ پس P به ازای $x = \sqrt{2}$ برابر است با:

۶۷. گزینه ۱

$$\begin{aligned} (3a^r + 3ab) - (ab + b^r) &= 3a(a+b) - b(a+b) \\ &= (a+b)(3a-b) \end{aligned}$$

۶۸. گزینه ۱

$$\begin{aligned} x^r &= (5+2\sqrt{6}) + (5-2\sqrt{6}) \\ &\quad + 3\sqrt[3]{(5+2\sqrt{6})(5-2\sqrt{6})} \underbrace{(\sqrt[3]{5+2\sqrt{6}} + \sqrt[3]{5-2\sqrt{6}})}_x \end{aligned}$$

$$x^r = 10 + 3\sqrt[3]{25-24}x \Rightarrow x^r - 3x = 10$$

$$\frac{a^r + b^r}{ab} \cdot \frac{ab}{(a^r - b^r)(a^r + b^r)} = \frac{1}{a^r - b^r}$$

۶۹. گزینه ۱

$$3a^r + 4ab - 5b^r = 0 \Rightarrow (a+3b)(3a-2b) = 0$$

$$\begin{cases} a = -3b \\ a = \frac{2}{3}b \end{cases}$$

۷۰. گزینه ۱

$$x^r = \frac{5+1-2\sqrt{5}}{4} = \frac{3}{2} - \frac{\sqrt{5}}{2}$$

مالحظه می شود که $x^r + x = 1$.

$$x = \frac{\sqrt{5}-1}{2} \Rightarrow 2x = \sqrt{5}-1 \Rightarrow 2x+1 = \sqrt{5}$$

راه دوم:

$$\Rightarrow 4x^r + 4x + 1 = 5 \Rightarrow x^r + x = 1$$

پس $x^r + x$ عددی صحیح است.

۷۱. گزینه ۱

$$\begin{aligned} &\frac{\sqrt[3]{3} + \sqrt{2}}{\sqrt[3]{3^6} - \sqrt[3]{54} + \sqrt[3]{2^2}} \times \frac{\sqrt[3]{3^3} + \sqrt[3]{2}}{\sqrt[3]{3^3} + \sqrt[3]{2^2}} \\ &= \frac{(\sqrt[3]{3} + \sqrt{2})(\sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{2})}{\sqrt[3]{3^6} + \sqrt[3]{2^2}} = \frac{(\sqrt[3]{3} + \sqrt{2})(\sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{2})}{3\sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{2}} \\ &= \sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{2} \end{aligned}$$

۷۲. گزینه ۱

$$x^r = 3 + 2 - 2\sqrt{6} \Rightarrow x^r - 5 = -2\sqrt{6}$$

$$\Rightarrow x^r - 10x^r + 25 = 24 \Rightarrow x^r - 10x^r = -1$$

۷۳. گزینه ۱

۷۴. گزینه ۱ دقت کنید که:

$$(2\sqrt{2} - \sqrt{2})(2\sqrt{2} + \sqrt{2}) = 8 - 2 = 6$$

$$\Rightarrow 2\sqrt{2} + \sqrt{2} = (2\sqrt{2} - \sqrt{2})^{-1}$$

پس عبارت داده شده برابر است با:

$$(2\sqrt{2} - \sqrt{2})^{-r} (2\sqrt{2} - \sqrt{2})^r = 2\sqrt{2} - \sqrt{2}$$

$$\begin{aligned} \frac{x-y}{\sqrt{x}-\sqrt{y}} \times \frac{\sqrt{x}+\sqrt{y}}{\sqrt{x}+\sqrt{y}} &= \frac{(x-y)(\sqrt{x}+\sqrt{y})}{\sqrt{x}-y} \times \frac{\sqrt{x}+y}{\sqrt{x}+y} \\ &= \frac{(x-y)(\sqrt{x}+\sqrt{y})(\sqrt{x}+y)}{x-y} \\ &= (\sqrt{x}+\sqrt{y})(\sqrt{x}+y) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{1}{x} &= \frac{1}{\sqrt{a}+\sqrt{a-1}} \times \frac{\sqrt{a}-\sqrt{a-1}}{\sqrt{a}-\sqrt{a-1}} \\ &= \frac{\sqrt{a}-\sqrt{a-1}}{a-(a-1)} = \sqrt{a}-\sqrt{a-1} \end{aligned}$$

پس:

$$(x+\frac{1}{x})^r = (\sqrt{a}+\sqrt{a-1}+\sqrt{a}-\sqrt{a-1})^r = (2\sqrt{a})^r = 4a$$

$$\sqrt{(x-6)^r(x-2)} = |x-6|\sqrt{x-2}$$

پس تساوی زمانی برقرار است که:

$$\begin{cases} x-6 \leq 0 \\ x-2 \geq 0 \end{cases} \Rightarrow 2 \leq x \leq 6 \Rightarrow x = 2, 3, 4, 5, 6$$

$$5\sqrt{x} = 2x+2 \Rightarrow 25x = 4x^r + 8x + 4$$

$$\Rightarrow 17x = 4x^r + 4 \Rightarrow \frac{x}{x^r + 1} = \frac{4}{17}$$

گزینه ۱۷ سعی می کنیم $x=2$ و $y=1$ را بسازیم:

$$3^x = 18 \Rightarrow \frac{3^x}{9} = 2 \Rightarrow 3^{x-2} = 2$$

$$2^y = 6 \Rightarrow \frac{2^y}{2} = 3 \Rightarrow 2^{y-1} = 3$$

در عبارت اول، به جای 3 و 2^{y-1} را جایگزین می کنیم:

$$3^{x-2} = 2 \Rightarrow (2^{y-1})^{x-2} = 2 \Rightarrow 2^{(y-1)(x-2)} = 2$$

$$\Rightarrow (y-1)(x-2) = 1$$

$$x^r + x - 10 = (x^r - 8) + (x - 2)$$

$$= (x-2)(x^r + 2x + 4) + (x-2)$$

$$= (x-2)[(x^r + 2x + 4) + 1]$$

$$= (x-2)(x^r + 2x + 5)$$

$$(2x)^r + (3)^r = 8x^r + 27$$

$$8(-3) + 27 = 3 \quad \text{برابر است با: } x = \sqrt[3]{-3}$$

گزینه ۱۸

$$a = \frac{3 - \sqrt{17}}{2} \Rightarrow 2a = 3 - \sqrt{17} \Rightarrow \sqrt{17} = 3 - 2a$$

دو طرف را به توان دو می رسانیم:

$$17 = 9 - 12a + 4a^r \Rightarrow 4a^r - 12a = 8 \Rightarrow a^r - 3a = 2$$

گزینه ۱۹

گزینه ۲۰

$$xy = n^{\frac{n-1}{n}} \times n^{\frac{1-3n}{n}} = n^{\frac{-2n}{n}} = n^{-2} = \frac{1}{n^2} = nxy = \frac{1}{n}$$

پس: $(\sqrt[n]{\sqrt{3}+1})^{\frac{r}{r}} = ((\sqrt{3}+1)^{\frac{1}{r}})^{\frac{r}{r}} = (\sqrt{3}+1)^{\frac{1}{r}} = \sqrt[r]{\sqrt{3}+1}$

$$A = \sqrt[r]{\sqrt{3}-1} \times \sqrt[r]{\sqrt{3}+1} = \sqrt[r]{3-1} = \sqrt[r]{2}$$

ضمناً:

$$\sqrt[r]{2}A = \sqrt[r]{3} \times \sqrt[r]{2} = \sqrt[r]{6}$$

پس:

$$(a^r + b^r - 2ab) + (4a^r + 4a + 1) = 0$$

$$\Rightarrow (a-b)^r + (2a+1)^r = 0 \Rightarrow (a-b)^r = (2a+1)^r = 0$$

$$\Rightarrow a = b = -\frac{1}{2} \Rightarrow 2a - b = -1 - (-\frac{1}{2}) = -\frac{1}{2}$$

$$\sqrt[4]{4+2\sqrt{3}} = \sqrt[4]{(\sqrt{3}+\sqrt{1})^2} = \sqrt[4]{\sqrt{3}+1}$$

گزینه ۲۱

پس عبارت چنین است:

$$\sqrt[r]{\sqrt{3}+1} \times \sqrt[r]{\sqrt{3}-1} \times \sqrt[r]{4} = \sqrt[r]{3-1} \sqrt[r]{4} = \sqrt[r]{8} = 2$$

گزینه ۲۲

$$\frac{1}{3-2\sqrt{2}} = \frac{1}{3-2\sqrt{2}} \times \frac{3+2\sqrt{2}}{3+2\sqrt{2}} = \frac{3+2\sqrt{2}}{9-8} = 3+2\sqrt{2}$$

گزینه ۲۳ مخرج هر یک از کسرها را گویا می کنیم (صورت و

مخرج هر کسر را در مزدوج مخرج، ضرب می کنیم):

$$\frac{1}{\sqrt{2}+1} \times \frac{\sqrt{2}-\sqrt{1}}{\sqrt{2}-\sqrt{1}} + \frac{1}{\sqrt{3}+\sqrt{2}} \times \frac{\sqrt{3}-\sqrt{2}}{\sqrt{3}-\sqrt{2}} + \dots$$

$$+ \frac{1}{\sqrt{100}+\sqrt{99}} \times \frac{\sqrt{100}-\sqrt{99}}{\sqrt{100}-\sqrt{99}}$$

$$= (\sqrt{2}-\sqrt{1}) + (\sqrt{3}-\sqrt{2}) + (\sqrt{4}-\sqrt{3}) + \dots$$

$$+ (\sqrt{100}-\sqrt{99})$$

$$= \sqrt{100}-\sqrt{1} = 9$$

گزینه ۲۴ به محور زیر توجه کنید:

دو عدد $\sqrt{26}$ و $\sqrt{24}$ به ۵ نزدیکترند. پس کافی است a و c را

مقایسه کنیم. حال با فرض $c < a$ مسئله را حل می کنیم:

$$\sqrt{26} - 5 < 5 - \sqrt{24} \Rightarrow \sqrt{26} + \sqrt{24} < 10$$

$$\xrightarrow[\text{به توان ۲}]{26+24+2\sqrt{624}} < 100 \Rightarrow \sqrt{624} < 25$$

$$\xrightarrow[\text{به توان ۲}]{624 < 625}$$

پس $c < a$ صحیح است.

گزینه ۲۵ با توجه به اتحاد

دو طرف رابطه داده شده را به توان سه می رسانیم:

$$x^r = 4+2+3\sqrt[3]{4 \times 2}(\underbrace{\sqrt[3]{4}+\sqrt[3]{2}}_x) \Rightarrow x^r = 6+6x$$

$$\Rightarrow x^r - 6x = 6$$

آزمون‌های سه‌گانه فصل ۱

آزمون ۱

(تیزیان
بیان
دین)

۱. حاصل $\sqrt{7 - 4\sqrt{3}} + \sqrt{3}$ برابر است با:

۴ (۴)

$2\sqrt{3} - 2$ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲. اگر $1 < a < 0$ ، بزرگ‌ترین عدد از بین اعداد a^3 ، a^2 و $\frac{1}{\sqrt{a}}$ کدام است؟

$\frac{1}{\sqrt{a}}$ (۴)

$\frac{1}{a^2}$ (۳)

\sqrt{a} (۲)

a^3 (۱)

۳. کدام عبارت زیر، یکی از عوامل تجزیه‌ی $x^3 - 7x + 6 = 0$ نمی‌باشد؟

$x + 2$ (۴)

$x + 3$ (۳)

$x - 2$ (۲)

$x - 1$ (۱)

۴. با فرض $x^3 + \frac{1}{x^3}$ حاصل $x + \frac{1}{x}$ کدام است؟

۱۹ (۴)

۱۸ (۳)

۱۵ (۲)

۱۲ (۱)

۵. حاصل $\frac{1}{2 + \sqrt{3}} + \frac{1}{1 + \sqrt{3}} + a\sqrt{3}$ یک عدد گویاست، مقدار a کدام می‌تواند باشد؟

$\frac{1}{2}$ (۴)

$\frac{1}{3}$ (۳)

$\frac{2}{3}$ (۲)

$\frac{3}{2}$ (۱)

۶. با فرض $a - b = 0$ حاصل $4a^3 + 8a + b^3 - 2b + 5 = 0$ کدام است؟

-۴ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

-۲ (۱)

۷. با فرض $x = 2 + \sqrt[3]{3}$ حاصل $x^3 - 6x^2 + 12x - 6 = 0$ کدام است؟

۱۲ (۴)

۱۱ (۳)

۱۰ (۲)

۹ (۱)

۸. با فرض $a(a+1)(a+2)(a+3) = 5$ کدام است؟

۳۵ (۴)

۲۵ (۳)

۳۰ (۲)

۲۰ (۱)

۹. با فرض $\sqrt{x+3} - \sqrt{x+1} = \sqrt{x+3} + \sqrt{x+1} = 6$ کدام است؟

$\frac{3}{2}$ (۴)

$\frac{2}{3}$ (۳)

$\frac{1}{3}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

۱۰. اگر $x + 1$ یکی از عوامل تجزیه عبارت $P = x^3 + ax - 2$ باشد، کدام گزینه زیر نیز یک عامل P است؟

$x + 4$ (۴)

$x - 1$ (۳)

$x - 2$ (۲)

$x + 2$ (۱)

آزمون ۲

(۱۸)

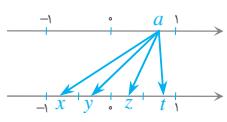
۱. حاصل $x \sqrt[n]{x^4}$ برابر x است، مقدار n کدام است؟ ($x > 0$)

$\frac{2}{3}$ (۳)

۲ (۲)

$\frac{3}{2}$ (۱)

۲. در شکل مقابل، نقطه a از محور بالا، به ریشه چهارم خود از محور پایین وصل شده است. ریشه چهارم a کدام است؟

فقط (۲)

y و z (۱)

فقط (۳)

x و t (۱)

۳. یکی از عوامل تجزیه عبارت $x^4 - 6x^3 + 1 = 0$ کدام است؟

$x^2 - 4x + 1$ (۴)

$x^2 + 4x - 1$ (۳)

$x^2 + 2x - 1$ (۲)

$x^2 - 2x + 1$ (۱)

$\sqrt{-2\sqrt{2}}$ (۴)

$\sqrt{2 + 2\sqrt{2}}$ (۳)

$\sqrt{2} + 1$ (۲)

$\sqrt{2} - 1$ (۱)

(۱۸)

۵. با فرض $a = \sqrt[3]{500} - \sqrt[3]{4}$ کدام است؟
- $\sqrt[3]{4}$ (۴) $\sqrt[3]{16}$ (۳) $\sqrt[3]{4}$ (۲) ۲ (۱)
۶. اگر $a + b = 0$ کدام است؟
- $-\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{3}{2}$ (۲) $-\frac{3}{2}$ (۱)
۷. با فرض $a = \sqrt[3]{7+4\sqrt{3}} + \sqrt[3]{7-4\sqrt{3}}$ کدام است؟
- ۸ (۴) ۹ (۳) ۱۴ (۲) ۱۶ (۱)
۸. اگر $ab \neq 0$ و $a^3 + b^3 = 6ab$ باشد، حاصل $\left| \frac{a+b}{a-b} \right|$ کدام است؟
- ۳ (۴) $\sqrt{2}$ (۳) ۲ (۲) $\sqrt{2}$ (۱)
۹. آنگاه اختلاف بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین عضو $A = \{a, a^3, a^9, \dots, a^{10}\}$ ، $-1 < a < 0$ کدام است؟
- $a^5 - a^8$ (۴) $a^{10} - a$ (۳) $a^9 - a$ (۲) $a^{10} - a^9$ (۱)
۱۰. با فرض آنکه تساوی $\frac{A}{2x-1} + \frac{B}{2x+1} = \frac{1}{x^2-1}$ به ازای $x \neq \pm \frac{1}{2}$ ، یک اتحاد باشد، حاصل AB کدام است؟
- ۴ (۴) -4 (۳) $\frac{1}{4}$ (۲) $-\frac{1}{4}$ (۱)

آزمون ۳

۱. با فرض $P = \frac{1-\sqrt{2}}{1-\sqrt[3]{2}}$ کدام است؟
- $-\sqrt{2}$ (۴) $\sqrt{2}$ (۳) -1 (۲) ۱ (۱)
۲. اگر $x = \sqrt{6}$ و $y = \sqrt{3}$ باشد، حاصل xy کدام است؟
- $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۱)
۳. یکی از عوامل تجزیه $4x^3 - y^3 - 4x^3 + 1$ کدام است؟
- $2x^3 - y + 2$ (۴) $2x^3 - y - 2$ (۳) $2x^3 - y + 1$ (۲) $2x^3 - y - 1$ (۱)
۴. اگر $a^3 + b^3 = 15$ و $a^2 - b^2 = 3$ کدام است؟
- ۶۳ (۴) ۱۵ (۳) ۶۵ (۲) ۱۷ (۱)
۵. با فرض $x = \frac{1}{\lambda}$ ، حاصل $\frac{x + \sqrt[3]{x^2}}{\sqrt[3]{x+1}}$ کدام است؟
- ۴ (۴) ۲ (۳) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۱)
۶. اگر $x = 2$ یکی از عوامل تجزیه $P = x^3 - ax - a + 1$ باشد، آنگاه حاصل $\frac{P}{x-2}$ به ازای $x \neq 2$ کدام است؟
- $(x+3)^3$ (۴) $(x-3)^3$ (۳) $(x+1)^3$ (۲) $(x-2)^3$ (۱)
۷. اعداد $z = 27^{a-b}$ و $y = a^{2a+b}$ ، $x = 3^{a-2b}$ در رابطه $yz = 27^{a-b}$ صدق می‌کند. در این صورت کدام صحیح است؟ ($ab \neq 0$)

محل انجام محاسبات

- $b = \frac{4}{9}a$ (۴) $a = \frac{4}{9}b$ (۳) $b = -\frac{9}{4}a$ (۲) $a = -\frac{9}{4}b$ (۱)
۸. کدام عدد زیر به ۱۰ نزدیک‌تر است؟
- $\sqrt[3]{999}$ (۴) $\sqrt[3]{1001}$ (۳) $\sqrt{99}$ (۲) $\sqrt{101}$ (۱)
۹. با فرض $A = \frac{\sqrt[3]{4}}{\sqrt[3]{4} + \sqrt[3]{16} + 2}$ کدام است؟
- $\frac{1}{2}A$ (۴) $-\frac{1}{2}A$ (۳) $-A$ (۲) A (۱)
۱۰. اگر $x^3 + \frac{\lambda}{x^3} + x + \frac{2}{x} = 5$ باشد، حاصل $x^3 + \frac{\lambda}{x^3}$ کدام است؟
- ۹۰ (۴) ۱۱۰ (۳) ۹۵ (۲) ۱۱۹ (۱)

کلید آزمون ۱

	۱	۲	۳	۴
۱	☐	☒	☐	☐
۲	☐	☐	☒	☐
۳	☐	☐	☒	☐
۴	☐	☒	☐	☐
۵	☐	☐	☒	☐
۶	☒	☐	☐	☐
۷	☐	☐	☒	☐
۸	☐	☐	☒	☐
۹	☐	☒	☐	☐
۱۰	☐	☒	☐	☐

کلید آزمون ۲

	۱	۲	۳	۴
۱	☐	☒	☐	☐
۲	☐	☐	☒	☐
۳	☐	☒	☐	☐
۴	☐	☐	☒	☐
۵	☐	☐	☒	☐
۶	☐	☐	☐	☒
۷	☐	☒	☐	☐
۸	☐	☐	☒	☐
۹	☐	☒	☐	☐
۱۰	☒	☐	☐	☐

کلید آزمون ۳

	۱	۲	۳	۴
۱	☐	☐	☐	☐
۲	☐	☐	☐	☒
۳	☒	☐	☐	☐
۴	☐	☐	☒	☐
۵	☐	☐	☒	☐
۶	☐	☐	☒	☐
۷	☒	☐	☐	☐
۸	☐	☒	☐	☐
۹	☒	☐	☐	☐
۱۰	☐	☒	☐	☐